

ມາດຕະຖານຊົ່ວຄາວ ຂອງ NEPCon
ສໍາລັບ ປະເມີນຜົນ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໃນ ສປປ
ລາວ

Name of the document	
Type of document:	NEPCon standard
Title:	ຫົວຂໍ້: ມາດຕະຖານຊົ່ວຄາວ ຂອງ NEPCon ສໍາລັບ ປະເມີນຜົນ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໃນ ສປປ ລາວ
Document code:	FM-32 - Laos
Scope:	Laos
Status of document:	Approved
ວັນທີອອກເອກະສານ ສະບັບນີ້:	ທັນວາ 2014
Date:	ຮຸ່ນ 05 ທັນວາ 2014
Official language(-s)	
Consultation period:	CLOSED
ອົງກອນຮັບຮອງ:	NEPcon S&I
Contact person:	Indu Bikal Sapkota
Contact email:	isapkota@nepcon.org

NEPCon has adopted an “open source” policy to share what we develop to advance sustainability. This work is published under the [Creative Commons Attribution Share-Alike 3.0 license](#). Permission is hereby granted, free of charge, to any person obtaining a copy of this document, to deal in the document without restriction, including without limitation the rights to use, copy, modify, merge, publish, and/or distribute copies of the document, subject to the following conditions:

- The above copyright notice and this permission notice shall be included in all copies or substantial portions of the document. We would appreciate receiving a copy of any modified version.

ສາລະບານ

ສາລະບານ.....	3
1 ພາກສະເໜີ.....	4
2 ຄວາມເປັນມາ.....	4
3 ຄຳ ເຫັນຂອງປະຊາຊົນ.....	4
4 ມາດຕະຖານລະດັບພາກພື້ນ	5
5 ໂຄງຮ່າງມາດຖານຂອງ NEPCon	6
6 ຕົວວັດ ສຳລັບ ການປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດໃຫຍ່.....	7
7 ເນື້ອໃນ	7
7.1 ຂອບເຂດ	7
7.2 ຜົນສັກ ສິດຂອງມາດຖານ.....	7
7.3 ເອກະສານອ້າງອີງ.....	7
7.4 ຄຳນິຍາມ.....	7
7.5 ມາດຖານຊົ່ວຄາວ ຂອງ NEPCon ສຳລັບການປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໃນລາວ.....	7
ບົດແນບທ້າຍ 1: FSC Glossary of terms.....	26
ບົດແນບທ້າຍ 2: ບັນຊີເງື່ອນໄຂການບໍລິຫານ ແລະ ກົດໝາຍຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະຂອງຊາດທີ່ນຳໃຊ້ໃນລາວ.....	30
ບົດແນບທ້າຍ 3: ບັນຊີຂໍ້ຕົກລົງທາງສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ສົນທິສັນຍາອົງການແຮງງານສາກົນ ທີ່ລາວໄດ້ລົງ ນາມ.....	32
ບົດແນບທ້າຍ 4: ບັນຊີລະນິດພັນທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນໃນລາວ	33
ບົດແນບທ້າຍ 5: ບົດສະຫຼຸບຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນການຍັ້ງຢືນຂອງ NEPCon.....	34

1 ພາກສະເໜີ

ຈຸດປະສົງ ສໍາ ຄັນຂອງ NEPCon

ແມ່ນເພື່ອຮັບຮູ້ຜູ້ຈັດການປ່າໄມ້ທີ່ດີໂດຍຜ່ານການຢັ້ງຢືນເອກະລາດກ່ຽວກັບການປະຕິບັດກິດຈະກຳປ່າໄມ້. NEPCon ແມ່ນອົງການຢັ້ງຢືນທີ່ຖືກຮັບຮອງໂດຍ Forest Stewardship Council®.

ຈຸດປະສົງຂອງມາດຕະຖານເຫລົ່ານີ້ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້, ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ, ອຸດສະຫະ ກຳ ປ່າໄມ້, ນັກວິທະຍາສາດ, ນັກວິທະຍາສາດ, ນັກສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວໄປໃຫ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລັກສະນະຂອງການ ດຳ ເນີນງານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ທີ່ ອົງການ NEPCon ໄດ້ປະເມີນເພື່ອຕົກລົງມອບໃບຢັ້ງຢືນໂດຍອີງຕາມລະບົບເງື່ອນໄຂຂອງ FSC®.

ບັນດາຫຼັກການ, ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ໃນເອກະສານສະບັບນີ້ແມ່ນເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການປະເມີນການ ດຳ ເນີນງານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ທັງ ໝົດ (FMEs) ລວມທັງຜະລິດຕະພັນໄມ້ເປັນຕົ້ນຕໍ (ເຖິງແມ່ນວ່າບໍ່ແມ່ນສະເພາະ). ມາດຕະຖານເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ໃນທົ່ວໂລກ, ໃຊ້ໄດ້ກັບທຸກໆປະເພດປ່າໄມ້.

ມາດຕະຖານນີ້ໄດ້ມີການທົບທວນປະຈຳປີແລະປັບປຸງ ໃໝ່ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳ

ເປັນເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ, ມາດຕະຖານ, ທິດທາງ, ຂໍ້ແນະ ນຳ ແລະບົດແນະ ນຳ ເພື່ອນຳ ໃຊ້ໃຫ້ກົງກັບການຕີຄວາມ ໝາຍ ຂອງ FSC.

NB: ຕັ້ງແຕ່ວັນທີ 1 ຕຸລາ 2018, NEPCon ແລະ RA-cert

ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນເອກະພາບໃນການໃຫ້ບໍລິການໃບຢັ້ງຢືນຄວາມຍືນຍົງທີ່ມີຄວາມ ໜ້າ ເຊື່ອຖືໃນລະດັບໂລກ, ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຫຼາຍພາກສ່ວນແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພັດທະນາຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ໃນການພັດທະນາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ເພື່ອລຶກລຽງຜົນກະທົບທີ່ດ້ານລົບ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມ, ມາດຕະຖານລະດັບອຸດ ກາ RA-cert FSC FM ໃນອະດີດນັ້ນ

ຍັງຖືກຮັກສາໄວ້ບໍ່ປ່ຽນແປງຍົກເວັ້ນການຈັດຮູບແບບຈົນກວ່າຈະມີການຮ້ອງຂໍໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງຕົວຈິງຕາມລະບົບ.

2 ຄວາມເປັນມາ

ປ່າໄມ້ສາມາດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ເປັນໄປໄດ້ຕາມຈຸດສົ່ງແລະຜະລິດຕະພັນຕ່າງໆ. ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງດັ່ງກ່າວ ສາມາດເກີດຂຶ້ນໃນປ່າທຳມະຊາດ ຫຼື ປ່າປູກ, ສຳລັບປ່າໄມ້ທ່ອນ ຫຼື ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ລວມທັງ ການຂຸດຄົ້ນໂດຍ ເຄື່ອງມືທີ່ ທັນສະໄໝ ຫຼື ບໍ່ທັນສະໄໝ, ແລະ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໂດຍອຸດສາຫະກຳຂະໜາດໃຫຍ່ ຫຼື ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ການເຮັດລວມໝູ່ຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ. ການເອົາວິທີຕ່າງໆ ມາເຮັດລວມກັນ ສາມາດເປັນໄປໄດ້. ຄຳຖາມທີ່ສຳຄັນ ແມ່ນວ່າຈະປະເມີນຜົນກະທົບ ຂອງ ກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງການ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ທາງວະນະວັດ, ເສຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ນິເວດວິທະຍາ ແນວໃດໃຫ້ຈະແຈ້ງ ແລະ ຖືກຕ້ອງ, ອີງໃສ່ການປະສົມປະສານລະຫວ່າງການຄົ້ນຄ້ວາທາງ ວິທະຍາສາດ ແລະປະສົບການທາງການປະຕິບັດ?

3 ຄຳ ເຫັນຂອງປະຊາຊົນ

ຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນມີສອງລັກສະນະຄື: ລັກສະນະບຸກຄົນ ແລະ ລັກສະນະລວມສູນ. ການປະເມີນຜົນການຢັ້ງຢືນ ບໍ່ແມ່ນເອກະສານຂອງສາທາລະນະ ຢ່າງນ້ອຍຕ້ອງມີຄວາມຕ້ອງການທາງກົດໝາຍ (ເຊັ່ນ: ສຳລັບບາງປ່າຂອງສາທາລະນະ) ຫຼື ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເພື່ອການແຈກຢາຍຕາມສາທາລະນະ. ແນວໃດກໍ່ຕາມ, ຈະມີເອກະ ສານ ຂອງສາທາລະນະ 3 ຢ່າງ ສຳລັບ ແຕ່ລະ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ເຊັ່ນ :

1. ເອກະສານການປຶກສາຫາລື ຂອງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທາງສາທາລະນະ ຊຶ່ງປະກາດ ແຕ່ລະການປະເມີນຜົນ ຢ່າງ ນ້ອຍ 45 ວັນ ກ່ອນ ລົງວຽກພາກສະໜາມ;
2. ມາດຖານການຢັ້ງຢືນທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້, ແລະ
3. ບົດສະຫລຸບການຢັ້ງຢືນຂອງລັດລວມທັງຜົນຂອງການຢັ້ງຢືນປ່າໄມ້ແຕ່ລະປະເພດ.

ເອກະສານການປຶກສາຫາລືຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນແຈກຢາຍໂດຍການຈັດສົ່ງດ້ວຍມື, ແຜ່ກ, ທາງອີເມວຫລືອີເມວແລະຍັງມີລິ້ງໃນເວບໄຊທ໌ NEPCon www.nepcon.net. ມາດຕະຖານສະເພາະຂອງ NEPCon ທີ່ໃຊ້ ສໍາ ລັບການປະເມີນຜົນແຕ່ລະຄັ້ງແມ່ນຍັງມີໃຫ້ສາທາລະນະກ່ອນແລະໃນໄລຍະການປະເມີນຜົນແລະເປັນສ່ວນ ໜຶ່ງ ຂອງບັນທຶກ ປະຊາຊົນ ສໍາ ລັບການຍິ່ງຍືນປ່າໄມ້ທຸກຢ່າງ.

ບົດສະຫຼຸບບົດລາຍງານການຍິ່ງຍືນສາທາລະນະແມ່ນຜະລິດເປັນຂັ້ນຕອນສຸດທ້າຍຂອງຂັ້ນຕອນການຍິ່ງຍືນ ແລະມີໃຫ້ຫລັງຈາກການ ປະຕິບັດງານໄດ້ຖືກອະນຸມັດ ສໍາ ລັບການຍິ່ງຍືນ. ສໍາ ລັບ ສໍາ ລັບເອກະສານປຶກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຫລືມາດຕະຖານ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຊົ່ວຄາວ ຂອງ NEPCon, ເຂົ້າເບິ່ງທີ່ www.nepcon.org. ສໍາ ລັບບົດສະຫລຸບການຍິ່ງຍືນຂອງສາທາລະນະ, ເຂົ້າເບິ່ງຖານຂໍ້ມູນຂອງ FSC <http://info.fsc.org/>, ຫລືຕິດຕໍ່ ສໍາ ນັກງານໃຫຍ່ຂອງໃບຍິ່ງຍືນຂອງ NEPCon (NEPCon | Filosoofi 31 | 50108 Tartu, Estonia, email estonia@nepcon.org, ໂທລະສັບ +372 7 380 723) . ພວກເຮົາຂໍແນະ ນໍາ ໃຫ້ທ່ານໃຫ້ ຄໍາ ເຫັນຂອງທ່ານ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນດ້ານບວກຫລືລົບ, ຕໍ່ຜູ້ສະ ໜັກ ຫຼືການ ດໍາ ເນີນງານທີ່ໄດ້ຮັບການຍິ່ງຍືນ, ມາດຕະຖານການຍິ່ງຍືນ, ຫຼືຂັ້ນຕອນການຍິ່ງຍືນ.

ຂໍ້ສັງເກດກ່ຽວກັບການ ນໍາ ໃຊ້ມາດຕະຖານນີ້: ທຸກໆດ້ານຂອງມາດຕະຖານນີ້ຖືກຖືວ່າເປັນມາດຕະຖານ, ລວມທັງຂອບເຂດ, ວັນທີທີ່ມີປະສິດທິພາບມາດຕະຖານ, ການອ້າງອີງ, ຂໍ້ ກໍາ ນົດແລະ ຄໍາ ນິຍາມ, ຕາຕະລາງແລະເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຂໍ້ ກໍາ ນົດອື່ນ.

4 ມາດຕະຖານລະດັບພາກພື້ນ

ກຸ່ມເຮັດວຽກຂອງ FSC ໃນທົ່ວໂລກ ກໍາລັງສ້າງ ມາດຕະຖານການຍິ່ງຍືນປ່າໄມ້ສະເພາະຂົງເຂດ ຫຼື ສະເພາະ ປະເທດ. NEPCon ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນຂະບວນການ ກ່າວ. ປະສົບປະ ການຂອງພວກເຮົາແມ່ນວ່າຂະບວນການສ້າງມາດຕະຖານໃນຂົງເຂດແມ່ນຈໍາເປັນທີ່ສຸດ. ການສ້າງມາດຕະຖານໃນຂົງເຂດ ແມ່ນວິທີທີ່ດີທີ່ສຸດເພື່ອສົ່ງເສີມສາທາລະນະຊົນໃນການສິ ນທະນາແບບກວ້າງຂວາງທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ກັບອະ ນາຄົດຂອງປ່າໄມ້ ແລະຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ, ຂະບວນການສ້າງມາດຕະຖານໃນຂົງເຂດບໍ່ຄວນຈະເບິ່ງວ່າ ເປັນພຽງແຕ່ຂະບວນການສ້າງມາດ ຖານຕາມວິຊາການ, ແຕ່ຕ້ອງເບິ່ງວ່າເປັນຂະບວນການຂອງ ການຂະຫຍາຍທົ່ວຂໍ້ຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າອອກໄປ. ນອກຈາກ ຂະບວນການຂອງ FSC ແລ້ວ, ມາດຕະຖານໃນຂົງເຂດ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍກຸ່ມເຮັດວຽກໃນຂົງເຂດ, ໄດ້ທົດສອບທາງພາກສະໜາມ, ໄດ້ທົບທວນຄືນ ແລະ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາ, ແລະ ຈາກນັ້ນ ໄດ້ນໍາສະເໜີຕໍ່ ສໍານັກງານ ໃຫຍ່ FSC ເພື່ອຮັບຮອງຕື່ມອີກ . ຖ້າ ມັນ ຖືກຮັບ ຮອງ, ໃນບັນທຶກຈະກາຍເປັນ” ມາດຕະຖານການຮອງຮັບຂອງ FSC”. ເມື່ອຖືກ ຮັບຮອງແລ້ວ, FSC ທັງໝົດຈະໄດ້ຮັບຮອງການຍິ່ງຍືນ (ເຊັ່ນ: NEPCon) ຊຶ່ງຈະຕ້ອງນໍາໃຊ້ ມາດຕະຖານ ໃນຂົງເຂດທີ່ໄດ້ຮັບ ຮອງແລ້ວເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຍິ່ງຍືນ FSC ໃນປະເທດນັ້ນ/ຂົງເຂດນັ້ນ. ຜູ້ໃຫ້ການຍິ່ງຍືນ ອາດຈະເລືອກເລີ່ມເພື່ອໃຫ້ມາດຕະຖານເຂັ້ມງວດຂຶ້ນ ກ່ວາມາດຕະຖານໃນຂົງເຂດ, ແຕ່ພໍ ວກເຂົາບໍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ນ້ອຍກ່ວາມາດຕະຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ໄດ້.

ໃນທຸກໆປະເທດ ຫຼື ໃນທຸກໆຂົງເຂດທີ່ມາດຕະຖານການບໍລິຫານປ່າໄມ້ ຂອງ FSC ບໍ່ໄດ້ກວມ, NEPCon ຈະສ້າງມາດ ຖານຊົ່ວຄາວ ຫຼື ມາດຕະຖານປະຍຸກຕາມທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນການປະເມີນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ໃນເຂດທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້. ມາດຕະຖານປະຍຸກ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນຈາກ ມາດຕະຖານທົ່ວໄປ ໂດຍການດັດແປງຕົວວັດຂອງການຍິ່ງຍືນ ໂດຍຄໍານຶງເຖິງແນວທາງຂອງປະເທດນັ້ນ (ເຊັ່ນ: ຕົ່ງອນໄຂທາງກົດໝາຍ, ພາບພົດທາງສະພາບແວດລ້ອມ, ເສຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ). ຮ່າງມາດຕະຖານນີ້ຈະຖືກແປເປັນພາສາທາງການ ຂອງປະເທດນັ້ນ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນທີ່ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ທີ່ຈະຖືກປະເມີນຜົນ ຕັ້ງຢູ່ ແລະຈະຖືກນໍາສະເໜີເພື່ອປຶກສາຫາລືຢ່າງນ້ອຍ 45 ວັນ ກ່ອນເລີ່ມລົງພາກສະໜາມ ສໍາລັບການປະເມີນຜົນຄົບຮູບແບບ. ການແຈກຢາຍເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສໍາຄັນຈະສົ່ງໃຫ້ທາງອິນເຕີເນັດ (email ຫຼື Website ຂອງ SW), ສົ່ງທາງຈົດໝາຍ ແລະ ການພົບປະກັນໂດຍກົງ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ໄດ້ຍິ່ງຍືນພາຍໃຕ້ມາດຕະຖານຂອງ NEPCon ຫຼື FSC ຜ່ານມາມີໄລຍະສັ້ນ ຄື 1 ປີ ເພື່ອບັນລຸ ມາດຕະຖານໃນຂົງເຂດ ຂອງ FSC ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງ. ເຊັ່ນດຽວກັນ, NEPCon ໄດ້ນໍາໃຊ້ແຫວງອື່ນໆ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ແລະເພື່ອເປັນສົ່ງ ຈູງໃຈ ໃນການສ້າງຕົວວັດ ແລະ ຜູ້ກວດສອບມາດຕະຖານຊົ່ວ ຄາວນີ້. ໃນບັນດາເອກະສານທີ່ໄດ້ທົບທວນຄືນ ແລະ ໄດ້ພິຈາລະນາໃນການສ້າງມາດຕະຖານຊົ່ວຄາວລວມມີ:

- FSC-STD-01-001 (version 4-0) ບັນດາຫຼັກຂອງ FSC ແລະມາດຖານສໍາລັບ ການບໍລິຫານປ່າໄມ້
- FSC-STD-20-002 (version 3-0) ໂຄງສ້າງ, ເນື້ອຫາແລະການບັບຕົວຂອງທ້ອງຖິ່ນຂອງມາດຕະຖານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ທົ່ວໄປຂອງຮ່າງກາຍ.
- FSC-POL-30-401 ການຍັ້ງຍືນ ຂອງ FSC ແລະສົນທິສັນຍາການຈັດ ຕັ້ງແຮງງານສາກົນ..
- FSC-STD-01-003 SLIMF ມາດຖານການຄັດເລືອກ
- NEPCon ມາດຕະຖານທົ່ວໄປ ສໍາ ລັບການປະເມີນການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້”
- NEPCon ການເພີ່ມໃບຍັ້ງຍືນຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນໄມ້ທ່ອນທົ່ວໂລກ

5 ໂຄງຮ່າງມາດຖານຂອງ NEPCon

ມາດຖານທົ່ວໄປຂອງ NEPCon ແມ່ນອີງໃສ່ ບັນດາມາດຖານ ແລະ ຫຼັກການ ຂອງ FSC ສໍາລັບ ການບໍລິຫານປ່າໄມ້ (FSC-STD-01-001) ແລະ ລວມເອົາ ຕົວວັດທົ່ວໄປສະເພາະສໍາລັບແຕ່ລະມາດຖານເພື່ອສ້າງມາດຖານໃນລະດັບໂລກຂອງ NEPCon. ບັນດາຕົວວັດດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນ ເລີ່ມຕົ້ນຈາກ ບ່ອນທີ່ ມາດຖານຊົ່ວ ຄາວຂອງ NEPCon ສະເພາະຂົງເຂດ ໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນປ່າໄມ້ ໂດຍ ຜູ້ປະເມີນຜົນ ເພື່ອປະເມີນເບິ່ງຄວາມຍືນຍົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ແລະຜົນກະທົບ. ບັນດາມາດຖານດັ່ງກ່າວໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ10 ຫຼັກການດັ່ງ ນີ້:

1. ຄວາມສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້
2. ສິດຖືຄອງ ແລະ ຊົມໃຊ້, ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ
3. ສິດຂອງປະຊາຊົນດັ້ງເດີມ
4. ການພົວ ພັນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ສິດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ
5. ຜົນປະໂຫຍດຈາກປ່າໄມ້
6. ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
7. ແຜນຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າ
8. ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ
9. ການບົກປັກ ຮັກສາ ປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງໃນການອະນຸລັກ
10. ປ່າປູກ

ໃນມາດຖານດັ່ງກ່າວ,ແຕ່ລະຫຼັກການຂອງ FSC ແລະ ມາດຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບມັນແມ່ນໄດ້ລະບຸແຈ້ງ ພ້ອມກັບຕົວວັດຂອງ NEPCon. ມາດຖານທັງໝົດ ໃນຫຼັກການ ຕ້ອງສາມາດປະເມີນໄດ້ໃນທຸກໆການປະເມີນຜົນ; ຍົກເວັ້ນແຕ່ບາງຫຼັກ ການທີ່ ຜູ້ກວດສອບຂອງ NEPCon ບໍ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ (ເຊັ່ນ: ຫຼັກການ 10 ຈະບໍ່ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ ຖ້າບໍ່ມີປ່າປູກ).

6 ຕົວວັດ ສໍາລັບ

ການປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດໃຫຍ່

ຕາມມາດຖານ ໃນ ນະໂຍບາຍຂອງ FSC; NEPCon ໄດ້ພັດທະນາຕົວວັດສໍາລັບ ມາດຖານສະເພາະ¹(Criteria) ກັບຂະໜາດການປະຕິບັດການໃດນຶ່ງ. ການກຳນົດທາງປະລິມານທີ່ຈະແຈ້ງ ສໍາລັບ ການປະເມີນຜົນ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດໃຫຍ່ ໄດ້ສັງລວມ ໄວ້ໃນມາດຖານຊົ່ວຄາວຂອງ NEPCon. ບ່ອນໃດທີ່ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງ NEPCon ບໍ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ, ການປະເມີນຜົນໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຂະໜາດໃຫຍ່ ຄວນຈະພິຈາລະນາຂະໜາດໃຫ້ກວ້າງກ່ວາ 50,000 ເຮັກຕາ. ການກຳນົດໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຂະໜາດນ້ອຍຈະໄດ້ຖືກພິຈາລະນາໂດຍການວາງເງື່ອນໄຂເລີ່ມຕົ້ນໃນຂົງເຂດຂອງ FSC ສໍາລັບປ່າໄມ້ທີ່ໄດ້ຈັດສັນທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຊັນ (ລະອຽດ) ຕໍ່າ (SLIMF) ຊຶ່ງໄດ້ຖືກວາງໃນລະດັບສາກົນ ໂດຍ FSC (100 ha) ຫຼື ໂດຍການລິເລີ່ມໃນລະດັບຊາດຂອງ FSC.

7 ເນື້ອໃນ

7.1 ຂອບເຂດ

ມາດຖານນີ້ຈະເປັນພື້ນຖານໃຫ້ ການຍັງຍືນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ FSC ຂອງ ວິສາຫະກິດການຈັດສັນປ່າໄມ້ໃນ ລາວ.

7.2 ຜົນສັກ ສິດຂອງມາດຖານ

ມາດຖານນີ້ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ ເດືອນມິຖຸນາ /2008 ເປັນຕົ້ນໄປ.

7.3 ເອກະສານອ້າງອີງ

FSC-STD-01-001 v. 4.0 ບັນດາຫຼັກການ ແລະ ມາດຖານ ສໍາລັບການບໍລິຫານປ່າໄມ້

FSC-STD-01-002 (ຮ່າງ 1-0) ອະທິບາຍຄໍາສັບ ຂອງ FSC

7.4 ຄໍານິຍາມ

ເບິ່ງ ບົດແນບທ້າຍ A ສໍາລັບການແປຄໍາສັບ ຄໍາຫຍໍ້:

FME : ອົງ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້

FSC : ສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້

HCVF : ປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງການອະນຸລັກ

SLIMF : ປ່າທີ່ໄດ້ຈັດສັນຂະໜາດນ້ອຍ ແລະມີຄວາມລະອຽດ (ເຂັ້ມຊັນ) ຕໍ່າ

7.5 ມາດຖານຊົ່ວຄາວ ຂອງ NEPCon ສໍາລັບການປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໃນລາວ

¹ Criteria 6.1, 6.2, 6.4, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5. 9.1, 10.5 and 10.8.

ຫຼັກການ # 1: ຄວາມສອດຄ່ອງກັບ ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້

ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ຕ້ອງນັບຖືທຸກລະບຽບກົດໝາຍຂອງປະເທດ ທີ່ດຳເນີນການຄຸ້ມຄອງ, ສົນທິສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນທີ່ປະເທດດັ່ງກ່າວໄດ້ໃຫ້ສັດ ຕະຍາບັນ, ພ້ອມດຽວກັນກໍຕ້ອງ ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້ ນຳດ້ວຍ.

1.1 ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ນັບຖືທຸກລະບຽບການ ແລະ ຫຼັກການບໍລິຫານ ຈະແມ່ນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນກໍຕາມ.

1.1.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນບົດບັນທຶກຂອງການເຮັດຕາມກົດໝາຍ, ຂໍ້ກຳນົດຂອງລັດ/ແຂວງ, ສະຫະພັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

1.2 ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າອາກອນ, ພັນທະ, ພາສີ ແລະ ການເສຍພັນທະຕ່າງໆ ທີ່ປະກາດໃຊ້ ແລະ ໃຫ້ຖືກກົດໝາຍ.

1.2.1 ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງໄດ້ບັບບຸງຂໍ້ມູນໃນການຈ່າຍຄ່າພາສີ, ອາກອນ, ຄ່າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຄ່າເຊົ່າ ແລະ ອື່ນໆ.

1.2.2 ເມື່ອເຫັນວ່າອົງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບໍ່ໄດ້ບັບບຸງຂໍ້ມູນການໃຊ້ຈ່າຍ, ແຜນການໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດ ຈະຕ້ອງຖືກເຫັນດີ ຈາກສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

1.3 ຕ້ອງໄດ້ນັບຖືທຸກກົດໝາຍ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງທາງສາກົນທີ່ລັດຖະບານໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນເປັນຕົ້ນແມ່ນ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານຊີວະນາໆພັນ, CITES, ອະນຸສັນຍາແຮງງານສາກົນ (ILO), ITTA.

1.3.1 ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງຮູ້ເຖິງຂໍ້ຜູກມັດທາງການບົກຄອງ ແລະ ທາງກົດໝາຍໂດຍຄຳນຶງເຖິງຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງໆທາງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

1.3.2 ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງບັນລຸຕາມເຈດຈຳນົງຂອງສົນທິສັນຍາຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ລວມມີ CITES, ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຄວາມ ຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານຊີວະນາໆພັນ ແລະ ສົນທິສັນຍາແຮງງານສາກົນ (29, 87, 98, 100, 105, 111, 138, 182 ແລະ ສົນທິສັນຍາທີ່ຜູກມັດອື່ນໆ).

1.4 ຂໍ້ຂັດ ແຍ່ງລະຫວ່າງກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ແລະ ຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງ ສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະເມີນໂດຍຜູ້ຍັງຢືນ ແລະ ຝ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຝ່າຍທີ່ຖືກ ຜົນກະທົບ ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງ ການຍັງຢືນຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ

1.4.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງໄດ້ແຍກກ່ຽວກັບຂໍ້ຂັດ ແຍ່ງລະຫວ່າງກົດໝາຍ, ຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້, ແລະ ອະນຸສັນຍາ ແລະ ສົນທິສັນຍາສາກົນຕ່າງໆ.

1.4.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງເຮັດວຽກໃຫ້ຕິດພັນກັບອົງກອນທາງກົດໝາຍທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຝ່າຍອື່ນໆເພື່ອ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ກົດໝາຍ/ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ມາດຕະຖານ ແລະ ຫຼັກການ ຂອງ FSC.

1.5 ເຂດຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນຈາກການຂຸດຄົ້ນທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ການຕັ້ງຖິ່ນຖານ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

1.5.1 ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງປ້ອງກັນການຂຸດຄົ້ນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແລະ ກິຈະກຳອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ຄວບຄຸມຈາກຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີສິດນຳໃຊ້.

1.5.2 ສຳລັບກິດຈະການຂະໜາດໃຫຍ່, ຕ້ອງມີລະບົບການສ້າງເອກະສານອ້າງອີງ ແລະ ການລາຍງານໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕົວຢ່າງ: ການຂຸດຄົ້ນທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ການຕັ້ງ ຖິ່ນຖານ ແລະ ການຢຶດຄອງ ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

1.6 ຜູ້ຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຮູບການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ໃນໄລຍະຍາວ ທີ່ຕິດແໜ້ນກັບມາດຕະຖານ ແລະ ຫຼັກການຂອງ FSC.

1.6.1 ສຳລັບກິດຈະການຂະໜາດໃຫຍ່, ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງມີນະໂຍບາຍທີ່ສາທາລະນະສາມາດຫາອ່ານໄດ້ ຫຼື ເຮັດແຈ້ງການໃນການເຮັດຕາມມາດຖານການຍັ້ງຍືນຂອງ FSC ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ ພາຍໃຕ້ການປະເມີນຜົນ.

1.6.2 ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຈະບໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ ມີຂໍ້ຂັດແຍ້ງກັບມາດຖານ ແລະ ຫຼັກການຂອງ FSC ຢ່າງບາດຕູບາດຕາໃນເນື້ອທີ່ປ່າປານອກເຂດປ່າທີ່ໄດ້ປະເມີນຜົນ.

1.6.3

ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນໃນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ທັງໝົດທີ່ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ໄດ້ຈັດສັນ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນການເຮັດຕາມນະໂຍບາຍຂອງ FSC ໃນປະຈຸບັນ ຕໍ່ການຍັ້ງຍືນ ແລະ ຕໍ່ ເນື້ອທີ່ນອກຈາກຂອບເຂດການຍັ້ງຍືນ.

ຫຼັກການ #2: ສິດນຳໃຊ້ ແລະ ຖືຄອງ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ

ສິດຖືຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ໃນໄລຍະຍາວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກຳນົດລະອຽດ, ເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງ ແລະ ສ້າງຂຶ້ນຢ່າງເປັນທາງການ.

2.1 ຫຼັກຖານທີ່ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບສິດຊົມໃຊ້ປ່າໄມ້ໃນໄລຍະຍາວ ຕໍ່ກັບທີ່ດິນ (ເຊັ່ນ: ໃບຕາດິນ, ສິດຕາມປະເພນີ, ຫຼື ສັນຍາເຊົ່າ) ຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນ.

2.1.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງເຮັດເອກະສານຫຼັກຖານຂອງສິດຕ່າງໆໃນໄລຍະຍາວ, ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ (ຢ່າງນ້ອຍ ນຶ່ງຮອບ ຕັດພັນ ຫຼື ຮອບວຽນຊຸດຄົ້ນ) ເພື່ອຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ສຳລັບບ່ອນທີ່ຕ້ອງການການຍັ້ງຍືນ.

2.2 ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ກັບ ສິດຊົມໃຊ້ ຫຼື ສິດຖືຄອງຕາມປະເພນີ ຫຼື ສິດຕາມກົດໝາຍ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຕາມຂອບເຂດທີ່ຈຳເປັນເພື່ອປ້ອງກັນສິດ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຕໍ່ກັບ ກິດຈະການປ່າໄມ້.

2.2.1 ສິດທາງດ້ານກົດໝາຍ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ ຫຼື ສິດຖືຄອງ ຕາມປະເພນີ ຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຂອງ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງຢ່າງຈະແຈ້ງໂດຍຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້.

2.2.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສະໜອງຫຼັກຖານທີ່ສະແດງເຖິງການຍືນຍອມຂອງຊາວບ້ານ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນໆທີ່ຖືກຮູ້ ຜົນກະທົບ ຕໍ່ ກິດຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ ສິດນຳໃຊ້.

2.2.3 ຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ ຂອງ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງລວມເອົາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນໆ ພ້ອມກັບ ສິດນຳໃຊ້ ຫຼື ສິດຖືຄອງ ຫຼື ສິດຕາມກົດໝາຍ ຕ່າງໆ.

2.3 ຕ້ອງນຳໃຊ້ ກົນໄກທີ່ເໝາະສົມ ໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດ ແຍ້ງກ່ຽວກັບການຖືຄອງ ແລະ ສິດຊົມໃຊ້. ຖານະພາບ ແລະ ເຫດການຂອງ ຂໍ້ຂັດແຍ້ງເດັ່ນໆ ຕ້ອງພິຈາລະນາຢ່າງຈະແຈ້ງໃນການປະເມີນການຍັ້ງຍືນ. ຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ທີ່ ໜັກໜາສາຫັດ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆຕາມບົກ ກະຕິແລ້ວ ແມ່ນຈະຖືກຕັດສິດຈາກ ການຍັ້ງຍືນ.

2.3.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງນຳໃຊ້ກົນໄກຕ່າງໆ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ທີ່ມີ ການຮ້ອງຮຽນຕໍ່ ກັບການຖືຄອງ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜູ້ຂັດແຍ້ງ.

2.3.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບໍ່ຄໍ່ ວນມີການພົວພັນ ກັບຂໍ້ຂັດແຍ້ງທີ່ໜັກໜາສາຫັດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆ ຕໍ່ກັບເຂດປ່າໄມ້ທີ່ໄດ້ຮັບການສະເໜີ.

2.2.3 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມຄືບໜ້າທີ່ສຳຄັນໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງ.

2.3.4 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງເຮັດເອກະສານອ້າງອີງ ປະກອບ ແລະ ຮັກສາເອກະສານຕ່າງໆ ໄວ້ ກ່ຽວກັບ ຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ແລະ ການແກ້ໄຂ ລວມທັງ ຫຼັກຖານທີ່ຂໍ້ຂັດແຍ້ງໄດ້ຖືກແກ້ໄຂ.

ຫຼັກການ #3: ສິດຂອງປະຊາຊົນດັ້ງເດີມ

ຕ້ອງໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ ນັບຖື ສິດທາງກົດໝາຍ ແລະ ສິດຕາມປະເພນີ ຂອງປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ ໃນການເປັນເຈົ້າຂອງ, ການຊົມຊົມໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ເຂດແດນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

3.1 ປະຊາຊົນດັ່ງເດີມຕ້ອງຄຸ້ມຄອງການຈັດສັນປ່າໄມ້ໃນເນື້ອທີ່ດິນ ແລະ ເຂດແດນຂອງເຂົາເຈົ້າເປັນເປົ້າໝາຍໄດ້ຍິນຍອມ ໃຫ້ພາກສ່ວນອື່ນ.

3.1.1 ອົງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຈະຕ້ອງກຳນົດແຈ້ງ ກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ (ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ) ຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ໃນບ່ອນທີ່ມີການຮັບຮູ້ສິດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ປ່າໄມ້ ຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ຫຼື ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ສິດຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນທາງການ ໂດຍມີການເຫັນດີເຫັນພ້ອມຮ່ວມກັນ.

3.1.2 ບໍ່ຄວນໃຫ້ມີກົດ ຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃດເກີດຂຶ້ນໃນເນື້ອທີ່ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຂໍ້ 3.1.1 ຂ້າງເທິງ, ຖ້າບາສະຈາກ ຫຼັກຖານສະແດງເຖິງການຍິນຍອມ ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນທີ່ຮ້ອງຮຽນຕໍ່ເນື້ອທີ່ດິນ, ເຂດແດນ ຫຼື ສິດຕາມປະເພນີ ດັ່ງກ່າວ.

3.1.3 ຕ້ອງເຄົາລົບຂໍ້ຕົກລົງ ກັບຊາວບ້ານທ້ອງຖິ່ນ.

3.2 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າບໍ່ຄວນຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຊັບພະຍາກອນ ຫຼື ສິດຖືຄອງ ຂອງ ປະຊາຊົນດັ່ງເດີມລຸດລົງ ບໍ່ວ່າທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ.

3.2.1 ບໍ່ຄວນມີຫຼັກຖານ ຫຼື ການຊີ້ບອກໃດໆ ທີ່ເຫັນວ່າໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ໄດ້ຂົ່ມຂູ່ສິດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ.

3.3 ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງຮັບຮູ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ພື້ນທີ່ ພິເສດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳ, ນິເວດ ວິທະຍາ, ເສດຖະກິດ ຫຼື ສາດສະໜາ ຂອງປະຊາຊົນດັ່ງ ເດີມ ແລະ ຕ້ອງ ໄດ້ກຳນົດ ຢ່າງແຈ້ງ ໂດຍ ມີ ການຮ່ວມມືກັບ ປະຊາຊົນດັ່ງກ່າວ.

3.3.1 ພື້ນທີ່ ພິເສດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ນິເວດວິທະຍາ, ເສດຖະກິດ ຫຼື ສາດສະໜາ ຂອງປະຊາຊົນດັ່ງເດີມຕ້ອງປະກອບເປັນເອກະສານອ້າງອີງໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ. ເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ກຳນົດໃນແຜນທີ່ ຫຼື ໃນປ່າໄມ້ຢ່າງແຈ້ງ .

3.3.2 ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ້ອງ ລວມເອົາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ ຫຼື ຜູ້ຊ່ວຍຊານ ທີ່ພວກເຂົາມອບໝາຍໃນການກຳນົດພື້ນທີ່ພິເສດຕ່າງໆ.

3.3.3 ພື້ນທີ່ພິເສດຕ່າງໆຕ້ອງໄດ້ກຳນົດໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ/ແຜນດຳເນີນງານ.

3.3.4 ພື້ນທີ່ພິເສດຕ່າງໆ ຕ້ອງຖືກປົກປ້ອງໃນໄລຍະປະຕິບັດງານຕ່າງໆ.

3.4 ປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ ຕ້ອງໄດ້ຄຳຕອບແທນສຳລັບການນຳໃຊ້ພູມບັນຍາພື້ນບ້ານ ໃນການນຳໃຊ້ລະນິດ ພັນໄມ້ ຫຼື ລະບົບຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້. ຄຳຕອບແທນນີ້ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຕົກ ລົງຢ່າງເປັນທາງການ ກັບການຍິນຍອມ ຂອງພວກເຂົາກ່ອນຈະດຳເນີນການ.

3.4.1 ຕ້ອງມີຂໍ້ຕົກລົງປາກເປົ່າ ຫຼື ເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ ຕົ່ອນໄຂຂອງການຕອບແທນ ເມື່ອມີການນຳ ໃຊ້ ພູມບັນຍາພື້ນບ້ານ ເພື່ອວັດຖຸປະສົງທາງການຄ້າ.

3.4.2 ລະບົບຕອບແທນ ສຳລັບນຳໃຊ້ ພູມບັນຍາພື້ນບ້ານຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດກ່ອນເລີ່ມກິດຈະການປ່າໄມ້ ຊຶ່ງຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ຫຼັກການ #4: ການພົວ ພັນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ສິດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ

ກິດຈະການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັກສາ ຫຼື ສົ່ງເສີມຄວາມເປັນຢູ່ທາງສັງຄົມ ແລະ ທາງເສດຖະກິດໃນໄລຍະ ຍາວ ຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

4.1 ຊຸມຊົນ ທີ່ຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ໃກ້ຄຽງເຂດຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງມີໂອກາດ ໃນການໄດ້ຮັບວຽກ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ.

- 4.1.1 ຊຸມຊົນ ແລະ ຄົນທີ່ອາໄສຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບໂອກາດເທົ່າທຽມກັນ ແລະເໝາະສົມ ໃນກິດຈະກຳ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ໃນເລື່ອງການວ່າຈ້າງ, ການຝຶກ ອົບຮົມ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ໂອກາດຕ່າງໆ.
- 4.2 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງບັນລຸຕາມກົດໝາຍທີ່ນຳໃຊ້ ແລະ/ຫຼື ຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຖິງສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງລູກຈ້າງ ແລະ ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາ.
- 4.2.1 ຄ່າແຮງງານ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ (ສຸກຂະພາບ, ແບ້ງບ່ານານ, ຄ່າຊົດເຊີຍ, ທີ່ພັກອາໄສ ແລະ ອາຫານ) ຂອງພະນັກງານ ຫຼື ສັນຍາຈ້າງ ຄວນເໝາະສົມ ແລະ ສອດຄ່ອງ (ບໍ່ຕ່ຳກວ່າ) ມາດຖານທີ່ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນ ທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ.
- 4.2.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຮັກສາຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ.
- 4.2.3 ມາດຕະການຮັກສາຄວາມປອດໄພ ແລະ ສຸຂະພາບຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂພື້ນຖານຂອງ ປະເທດ.
- 4.2.4 ຕ້ອງສະໜອງອຸປະກອນຮັກສາຄວາມປອດໄພ ໃຫ້ກຳມະກອນ (ພະນັກງານ ແລະ ສັນຍາຈ້າງອື່ນໆ) ໃຫ້ເໝາະສົມຕໍ່ໜ້າວຽກຂອງແຕ່ລະຄົນ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ (ເຊັ່ນ: ໝວກກັນກະທົບ, ເຄື່ອງປ້ອງກັນສຽງ, ເສື້ອຄຸມທີ່ສາມາດເຫັນໄດ້ງ່າຍ, ຕ ກົບທີ່ມີ ຫົວແຂງ ແລະ ເຄື່ອງປ້ອງກັນໄສ້ເລື້ອຍລັກຂາດ).
- 4.2.5 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງຮັກສາໄວ້ເອກະສານກ່ຽວກັບອຸປະຕິເຫດທີ່ເກີດຈາກການເຮັດ ວຽກ ແລະ ການປະຕິບັດທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທີ່ເໝາະສົມ.
- 4.2.6 ການປະຕິບັດ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງຮັບປະກັນໄດ້ເຖິງການ ປະຕິບັດຕໍ່ລູກ ຈ້າງຢ່າງເທົ່າທຽມກັນໃນເລື່ອງການຈ້າງ, ຄວາມກ້າວໜ້າ, ການເລີກຈ້າງ, ການໃຫ້ ລາງວັນ ແລະ ການຈ້າງງານ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງສັງຄົມ.
- 4.3 ຕ້ອງຮັບປະກັນສິດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານໃນເວລາຈັດຕັ້ງ ແລະ ເລຈະຈາຕໍ່ລອງກັບນາຍຈ້າງ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ໃນ ສົນທິສັນຍາກ່ຽວກັບອົງການຈັດ ຕັ້ງແຮງງານສາກົນ (ILO) ປີ 87 ແລະ 98.
- 4.3.1 ໂດຍການກະທຳ ແລະ ນະໂຍບາຍ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງນັບຖືສິດຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງ ງານ (ພະນັກງານ ແລະ ສັນຍາຈ້າງ) ເພື່ອຈັດຕັ້ງ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມສະໜັບສະໜູນກຳມະບານ ແລະ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕໍ່ລອງລວມໝູ່ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ສົນທິສັນຍາກ່ຽວ ກັບອົງການ ຈັດຕັ້ງແຮງງານສາກົນ (ILO) ປີ 87 ແລະ 98.
- 4.4 ກິຈະການ ແລະ ການວາງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງນຳເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມເຂົ້າ ນຳ. ຕ້ອງມີການປຶກສາກັບປະຊາຊົນ ແລະ ກຸ່ມ (ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ) ທີ່ຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກການຈັດສັນ ຄຸ້ມຄອງປ່າ.
- 4.4.1 ໂດຍສົມທົບກັນລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຝ່າຍທີ່ມີປະໂຫຍດອື່ນໆ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ປ່າໄມ້ຕ້ອງປະເມີນເບິ່ງຜົນກະທົບທາງເສຖະກິດສັງຄົມທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງກິຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້. ການປະເມີນຜົນຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດ (ຄວາມເຂັ້ມຊັບ) ຂອງກິຈະການ.
- 4.4.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄຳຄິດຄຳເຫັນ ຈາກການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ຊຸມຊົນໄດ້ຖືກພິຈາລະນາ ແລະ/ຫຼື ຖືກຕອບຮັບແລ້ວ ໃນໄລຍະການດຳເນີນກິດຈະການ ແລະ ການວາງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.
- 4.4.3 ຕ້ອງມີການປຶກສາກັບປະຊາຊົນ ແລະ ກຸ່ມ (ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ) ທີ່ຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກກິດຈະ ກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ.
- 4.5 ຕ້ອງນຳໃຊ້ກົນໄກທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ແລະເພື່ອໃຫ້ການຊົດເຊີຍທີ່ເປັນທຳ ໃນກລະນີ ໄດ້ຮັບ ຜົນເສຍຫາຍ ຫຼື ສູນເສຍ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສິດຊົມໃຊ້ຕາມປະເພນີ ຫຼື ສິດທາງ ກົດໝາຍ, ຊັບສິນ, ຊັບພະ ຍາກອນ ຫຼື ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ. ຕ້ອງມີມາດຕະການເພື່ອຫຼີກລ່ຽງການສູນເສຍ ແລະ ຜົນເສຍຫາຍ ດັ່ງກ່າວ.
- 4.5.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງພະຍາຍາມ ຫຼີກລ່ຽງການສູນເສຍ ແລະ ຜົນເສຍຫາຍ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນ ກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ແລະ ໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂ້ອງໃຈທີ່ກ່ຽວພັນກັບສິດທາງກົດໝາຍ, ການຊົດເຊີຍ ຜົນເສຍຫາຍ ແລະ ຜົນກະທົບທາງລົບ.

4.5.2 ຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບການເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂ້ອງໃຈໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ເພື່ອພິຈາລະນາການ ຊົດເຊີຍຕໍ່ຜົນເສຍຫາຍ ຫຼື ການສູນເສຍ. (ໝາຍເຫດ: ເບິ່ງ ມາດຖານ 2.3 ສໍາລັບການແກ້ໄຂ ການຖືກຂ້ອງທີ່ດິນ (ເຊັ່ນ: ຊັບສິນ ຫຼື ສິດນໍາໃຊ້).

ຫຼັກການ # 5: ຜົນປະໂຫຍດຈາກປ່າ

ກິດຈະການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງສົ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ຜະລິດຕະຜົນປ່າໄມ້ຕ່າງໆ ແລະ ການບໍລິການ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອ ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

5.1 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງສູ້ຊົນໃຫ້ມີເສດຖະກິດ, ໃນຂະນະດຽວກັນກໍຕ້ອງພິຈາລະນາ ໄລ່ລຽງທາງ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ການດໍາເນີນງານ ໃນການຜະລິດ, ແລະ ຮັບປະກັນໄດ້ວ່າ ການລົງທຶນແມ່ນຈໍາເປັນ ຕ້ອງບູລະນະຮັກສາຜົນຜະຫຼິດທາງດ້ານນິເວດວິທະຍາ ຂອງປ່າໄມ້.

5.1.1 ງົບປະມານຕ້ອງລວມເອົາ ມູນຄ່າ ທາງສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ ລວມທັງຄ່າດໍາເນີນກິດຈະ ການ ເຊິ່ງ ຈໍາເປັນເພື່ອຮັກສາ ຖານະພາບການຍັ້ງຢືນໄວ້ (ເຊັ່ນ: ການລົງທຶນ ເພື່ອ ການວາງແຜນຈັດ ສັນຄຸ້ມຄອງ, ການບູລະນະ ສັນທາງ, ການປະຕິບັດວຽກງານວະນະວັດວິທະຍາ, ຄວາມສົມບູນ ຂອງປ່າໄມ້ ໃນໄລຍະຍາວ, ການຕິດຕາມກວດກາ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ຜົນຜະລິດ ຂອງ ປ່າ, ແລະ ການອະນຸລັກ).

5.1.2 ລາຍຮັບທີ່ຄາດຄະເນໃນງົບປະມານຕ້ອງອີງໃສ່ການສັນນິຖານທີ່ແມ້ນຢ່າ.

5.2 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ການຕະຫຼາດ ຕ້ອງສາມາດກະຕຸກຊຸກຍູ້ ໃຫ້ມີການນໍາໃຊ້ເຕັມຮູບແບບ ແລະ ການບຸງແຕ່ງຂອງທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງໃຫ້ມີ ຜະລິດຕະຜົນປ່າໄມ້ຢ່າງຫຼາກຫຼາຍ.

5.2.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງຊອກຫາ “ການນໍາໃຊ້ທີ່ດີທີ່ສຸດ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນສູງສຸດ” ສໍາລັບໄມ້ແຕ່ລະຕົ້ນ ແລະ ແຕ່ລະຊະນິດພັນ.

5.2.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງກະຕຸກຊຸກຍູ້ ໃຫ້ມີການຊົມໃຊ້ຊະນິດໄມ້ທີ່ບໍ່ຄ່ອຍຮູ້ຈັກແຕ່ມີ ຫຼາຍ ຫຼື ຊະນິດພັນທີ່ບໍ່ມັກນໍາໃຊ້ ໃນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ທາງການຄ້າ ແລະ ຊົມໃຊ້ພາຍໃນ.

5.2.3 ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ຄວນຖືກພິຈາລະນາໃນໄລຍະນໍາໃຊ້ ແລະ ບຸງແຕ່ງໄມ້.

5.2.4 ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ການບຸງແຕ່ງໃນທ້ອງຖິ່ນ ບ່ອນທີ່ເຫັນວ່າເປັນໄປໄດ້.

5.3 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງຫຼຸດຜ່ອນສິ່ງເສດເຫຼືອ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການບຸງແຕ່ງໃນເຂດ ແລະ ເພື່ອຫຼີກລ່ວງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ອື່ນໆ.

5.3.1 ຕ້ອງອອກແບບເຕັກນິກການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ເພື່ອ ຫຼີກລ່ວງໄມ້ແຕ່ກ, ການເຊື່ອມຄຸນນະພາບໄມ້ທ່ອນ ແລະ ຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ກັບ ປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ.

5.3.2 ຕ້ອງລຸດຜ່ອນສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເກີດຈາກການຂຸດຄົ້ນ, ການບຸງແຕ່ງໃນເຂດ ແລະ ການບັນທ່ອນໄມ້. (ໝາຍເຫດ: ເບິ່ງ ຫຼັກການ 6 ສໍາລັບ ປະເມີນຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້).

5.4 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສູ້ຊົນເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສ້າງຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃຫ້ເສດຖະກິດ ທ້ອງຖິ່ນເພື່ອ ຫຼີກລ່ວງການຂຶ້ນກັບຜະລິດຕະຜົນປ່າໄມ້ແບບດຽວ.

5.4.1 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສົ່ງເສີມຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຜະລິດຕະຜົນ ແລະ ຊອກຫາຕະຫຼາດ ໃໝ່ ແລະ ຜະລິດຕະຜົນໃໝ່ (ມາດຖານ 5.2)

5.4.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສົ່ງເສີມ ການບຸງແຕ່ງທີ່ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ.

5.5 ກິດຈະການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງຮັບຮູ້, ຮັກສາ ແລະ ສົ່ງເສີມຄຸນຄ່າຂອງການບໍລິການ ແລະ ຊັບພະຍາ ກອນປ່າໄມ້ ບ່ອນໃດເຫັນວ່າເໝາະສົມ ເຊັ່ນ: ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ການປະມົງ.

5.5.1 ອົງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງບົກບັກຮັກສາການບໍລິການດ້ານປ່າໄມ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງແນໃສ່ ເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ລວມມີ: ແຫວ່ງນ້ຳ ຂອງຕົວເມືອງ, ການຫາບາເພື່ອການຜັກຜ່ອນ ແລະ ການຄ້າ (ຫຼື ສະໜອງນ້ຳໃຫ້ການປະມົງເຂດລຸ່ມນ້ຳ), ຄຸນນະພາບທີ່ເໝາະ, ການປະກອບສ່ວນໃຫ້ ຊີວະນາໆພັນໃນຂົງເຂດ, ການຜັກຜ່ອນ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ.

5.5.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງບົກບັກຮັກສາເຂດປ່າໄມ້ລຽບແຄມນ້ຳ ຕາມແຫວ່ງນ້ຳທັງໝົດ, ສາຍນ້ຳ, ອ່າງເກັບນ້ຳ, ນ້ຳອອກບໍ່ ແລະ ໜອງ/ປຶງ, ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂຂອງຂໍ້ກຳນົດແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ດີທີ່ສຸດ.

5.5.3 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສ້າງແຜນທີ່ເຂດປ້ອງກັນປ່າລຽບແຄມນ້ຳ ຊຶ່ງ ສົ່ງເສີມມູນຄ່າຂອງການບໍລິການປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ແຫວ່ງນ້ຳ ແລະ ການປະມົງເປັນຕົ້ນ.

5.6 ອັດຕາການຂຸດຄົ້ນຜະລິດຕະພັນໄມ້ອອກຕ້ອງບໍ່ເກີນລະດັບຄວາມຍືນຍົງຂອງປ່າ.

5.6.1 ການຄິດໄລ່ຮອບວຽນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດ (ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ) ຂອງກິຈະການໃນເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໂດຍການຈັດປະເພດຊະນິດພັນແມ່ນເຮັດໄດ້ຈາກການສັງ ລວມຂໍ້ມູນ ພາກສະໜາມ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ.

5.6.2 ລະດັບການຂຸດຄົ້ນທີ່ອະນຸຍາດຕ້ອງອີງໃສ່ການຄິດໄລ່ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ຜົນຜະລິດຂອງປ່າ ໃນປະຈຸບັນ, ທາງເອກະສານທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້, ແລະ ທາງການອະນຸລັກ.

5.6.3 ການຂຸດຄົ້ນຕ້ອງອີງໃສ່ຮອບວຽນທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂຸດຄົ້ນທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ແລ້ວ (ເຊັ່ນ: ການອະນຸຍາດຕັດປະຈຳປີ) ແລະ ການຂຸດຄົ້ນຈຶ່ງບໍ່ຄວນໃຫ້ເກີນອັດຕາການເພີ່ມມູນຂອງປ່າໃນໄລຍະຍາວທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ໄວ້ແລ້ວ.

ຫຼັກການ #6: ຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມ

ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ບົກບັກຮັກສາຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະນາໆພັນ ແລະ ຄຸນຄ່າ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບມັນ, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ດິນ, ທັດສະນີຍະພາບ ແລະ ລະບົບນິເວດທີ່ບອບບາງ ແລະ ເປັນເອກະລັກ, ແລະ ຖ້າເຮັດໄດ້ແບບນັ້ນ ຈະເປັນການຮັກສາບົດບາດ ທາງດ້ານລະບົບນິເວດວິທະຍາ ແລະ ຄວາມສົມ ບູນຂອງປ່າໄມ້.

6.1 ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດ ໂດຍເໝາະສົມກັບຂະໜາດ, ຄວາມລະອຽດ ຂອງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ລັກສະນະ ດັ່ງຂອງຊັບພະຍາກອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ໃຫ້ລວມເຂົ້າໃນລະບົບຈັດສັນ. ການປະເມີນຜົນຕ້ອງກວມເອົາທັດສະນີຍະພາບ ຕະຫຼອດທັງ ຜົນກະທົບຂອງການປຸງແຕ່ງທີ່ມີ ໃນ ພື້ນທີ່. ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງ ໄດ້ປະເມີນ ກ່ອນທີ່ຈະມີການລົບກວນພື້ນທີ່ນັ້ນ.

6.1.1 ການປະເມີນຜົນທາງສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດໃນໄລຍະວາງແຜນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

6.1.2 ຕ້ອງເຮັດການປະເມີນຜົນທາງສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການເຂົ້າໄປລົບກວນພື້ນທີ່

6.1.3 ຕ້ອງຄວບຄຸມຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງການປຸງແຕ່ງທີ່ມີໃນພື້ນທີ່ (ເຊັ່ນ: ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຜົນກະທົບໃນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ອື່ນໆ);

6.1.4 ຕ້ອງພິຈາລະນາລະອຽດເຖິງຜົນກະທົບຕໍ່ທັດສະນີຍະພາບ ຂອງ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ (ເຊັ່ນ: ຜົນກະທົບຂອງກິຈະການປ່າໄມ້ທີ່ສະສົມພາຍໃນ ແລະ ໃກ້ຄຽງໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້);

6.1.5 ກ່ອນເລີ່ມກິຈະການປ່າໄມ້, ຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມທາງລົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ ຕ້ອງໄດ້ ກຳນົດ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ວາງແຜນເພື່ອລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບນັ້ນ. ການປະເມີນຜົນບໍ່ຈຳເປັນເຮັດເປັນເອກະສານກໍ່ໄດ້ ຖ້າບໍ່ຕ້ອງການທາງກົດໝາຍ. ນີ້ແມ່ນນຳໃຊ້ກັບ ປ່າທີ່ໄດ້ຈັດສັນທີ່ມີຄວາມລະອຽດ (ເຂັ້ມຂຸ້ນ) ຕ່ຳ ແລະ ມີຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້)

6.2 ຕ້ອງມີການຮັກສາຄວາມປອດໄພເພື່ອປ້ອງກັນຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ຖືນອາໄສຂອງພວກມັນ. (ເຊັ່ນ: ບ່ອນເຮັດຮັງ ແລະ ພື້ນທີ່ຫາກິນ). ຕ້ອງສ້າງເຂດອະນຸລັກ ແລະ ເນື້ອທີ່ປ້ອງກັນໃຫ້ເໝາະ

ສົມຕາມຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ເອກະລັກຂອງ ຊັບພະຍາກອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ. ຕ້ອງຄວບຄຸ້ມການລ່າສັດ , ການຫາປາ, ການໃສ່ແຮ້ວ ແລະ ການເກັບກູ້ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ .

6.2.1 ຕ້ອງປະເມີນ ການບາກົດມີຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ຖິ່ນອາໄສຂອງພວກມັນ (ເຊັ່ນ: ບ່ອນເຮັດຮັງ ແລະ ພື້ນທີ່ຫາກິນ) ໂດຍໃຫ້ມີຂໍ້ມູນທີ່ດີທີ່ສຸດ.

6.2.2 ບໍ່ຄວນຊຸດຄັ້ນ ຊະນິດພັນໄມ້ທ່ອນທີ່ອນຢູ່ໃນບັນຊີ ຊະນິດພັນທີ່ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ໄກ້ຈະສູນພັນ ບໍ່ວ່າທາງທ້ອງຖິ່ນກໍຄືທາງສາກົນ (ເຊັ່ນ: ບົດແນບທ້າຍ CITES 1, ບັນຊີ ອງປະເທດ).

6.2.3 ຄວນສ້າງ ເຂດອະນຸລັກ ແລະ ເນື້ອທີ່ປ້ອງກັນ ຫຼື ມາດຕະການປ້ອງກັນອື່ນໆໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ອົງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ສົມ ບູນທາງວິຊາການ ເພື່ອປ້ອງກັນ ຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ຖິ່ນອາໄສຂອງພວກມັນ.

6.2.4 ຄວນໝາຍເຂດອະນຸລັກໄວ້ໃນແຜນທີ່ ແລະ ຖ້າເປັນໄປໄດ້ ກໍຄວນໝາຍທາງພາກພື້ນນຳ.

6.2.5 ຄວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວິທີການທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນໄລຍະດຳເນີນວຽກງານປ່າໄມ້ເພື່ອປ້ອງກັນເຂດອະນຸລັກ, ຊະນິດພັນທີ່ໄດ້ກຳນົດ ແລະ ຖິ່ນອາໄສຂອງພວກມັນ.

6.2.6 ຄວນຄວບຄຸມ ການລ່າສັດ, ການຫາປາ, ການໃສ່ແຮ້ວ ແລະ ການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງໃນປ່າ.

6.2.7 ບ່ອນທີ່ມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ຖິ່ນອາໄສຂອງພວກມັນ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນນີ້ເພື່ອປ້ອງກັນຊັບພະຍາກອນເຫຼົ່ານີ້.

ສາມາດນຳໃຊ້ກັບປ່າທີ່ໄດ້ຈັດທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳ ແລະ ມີຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ບໍ່ ໃຊ້ ຕົວອັດ 6.2.1-6.2.5)

6.3 ຕ້ອງຮັກສາຄວາມສົມບູນ, ສົ່ງເສີມ ຫຼື ພື້ນຜູ້ຄືນ ຄຸນຄ່າ ແລະ ບົດບາດທາງນິເວດວິທະຍາ ລວມມີ:

- a) ການສືບທອດ ແລະ ການຟື້ນຟູປ່າ
- b) ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊະນິດພັນ ແລະ ລະບົບນິເວດວິທະຍາ
- c) ຮອບວຽນທຳມະຊາດ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ຜະລິດຕະຜົນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ

6.3.1 ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງມີຂໍ້ມູນສະເພາະເຂດ ຫຼື ມີຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ວິເຄາະ ແລະ ຈັດເພີມແລ້ວກ່ຽວກັບລະບົບນິເວດວິທະຍາຂອງປ່າໄມ້ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ໂດຍອີງໃສ່:

- ການສືບທອດ ແລະ ການຟື້ນຟູປ່າ;
- ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊະນິດພັນ ແລະ ລະບົບນິເວດວິທະຍາ;
- ວົງຈອນທຳມະຊາດ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ຜະລິດຕະຜົນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາປ່າໄມ້.

6.3.2 ລະບົບຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງຮັກສາ, ສົ່ງເສີມ ຫຼື ພື້ນຜູ້ຄືນ ຄຸນຄ່າ ແລະ ບົດບາດທາງນິເວດວິທະຍາ ຂອງເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ອົງຕາມຂໍ້ມູນໃນ 6.3.1. ລະບົບຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຈະລວມມີ:

- ການປະຕິບັດທາງວະນະວັດວິທະຍາ ແລະ ການຈັດສັນອື່ນໆທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ການສືບທອດ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ໂຄງສ້າງ, ແລະ ບົດບາດຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາປ່າໄມ້.
- ບ່ອນທີ່ເໝາະສົມ, ຕ້ອງມີໂຄງການຟື້ນຟູເຂດຊຸດໂຊມ
- ຕ້ອງອາໄສການສືບພັນທຳມະຊາດ, ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນກໍປູກເສີມ ຫຼື ການຟື້ນຟູທຽມຈະສົ່ງເສີມ ຫຼື ພື້ນຜູ້ຄືນຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊະນິດພັນ ແລະ ລະບົບນິເວດວິທະຍາ

6.4 ຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາທີ່ມີຢູ່ໃນຂົງເຂດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມຂອງມັນ ແລະ ໝາຍເຂົ້າໃນແຜນທີ່ໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການດຳເນີນງານ ແລະ ເອກະລັກຂອງຊັບພະຍາກອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ.

6.4.1 ຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງລະບົບນິເວດທີ່ມີຢູ່ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການ ປ້ອງກັນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມຂອງມັນ ໂດຍອີງໃສ່ການກຳນົດເຂດນິເວດທີ່ສຳຄັນ ແລະ/ຫຼື ປຶກສາກັບຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງທາງສະພາບແວດລ້ອມ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ.

6.4.2 ໂດຍສົມທົບກັບຜູ້ຊຽວຊານ, ກິດຈະກຳຝື້ນຜູ້ ແລະ ປ້ອງກັນຕ້ອງໄດ້ກຳນົດ, ປະກອບເປັນເອກະສານ ອ້າງອີງ, ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

6.4.3 ບ່ອນທີ່ ຮູ້ໄດ້ ວ່າມີ ຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວ ແທນຂອງລະບົບນິເວດໃນເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ. ສິ່ງ ເຫຼົ່ານີ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນ. ສາມາດນຳໃຊ້ກັບ ປ່າທີ່ໄດ້ຈັດທີ່ມີຄື ວາມລະອຽດຕ່າ ແລະມີ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້)

6.5 ຕ້ອງກະກຽມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບົດແນະນຳ ເພື່ອ: ຄວບຄຸ້ມ ການເຊາະເຈື່ອນ, ລຸດ ຜ່ອນຜົນເສຍຫາຍຂອງ ປ່າໄມ້ ໃນໄລຍະຊຸດຄົ້ນ, ສ້າງທາງ, ແລະ ການລົບກວນທາງກົນຈັກອື່ນໆ, ແລະ ເພື່ອປ້ອງກັນຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.

6.5.1 ກິຈະການປ່າໄມ້ທັງໝົດທີ່ມີທ່າແຮງທີ່ຈະເກີດຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມທາງລົບ (ດັ່ງທີ່ໄດ້ ກ່າວໃນ 6.1) ຕ້ອງມີບົດແນະນຳທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເພື່ອກຳນົດການປະຕິບັດການທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້ເຊິ່ງ ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ແລະ ທີ່ປຶກ ສາຕ້ອງໃຫ້ມີ.

6.5.2 ຕ້ອງສ້າງແຜນທີ່ ແລະ/ຫຼື ແຜນເຮັດວຽກ ໃນມາດຕາສ່ວນທີ່ສາມາດກວດກາການປ້ອງກັນ ແລະ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ດິນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ

6.5.3 ຕ້ອງກະກຽມແຜນທີ່ພູມສັນຖານກ່ອນການຊຸດຄົ້ນ ຫຼື ການສ້າງທາງຈະເກີດຂຶ້ນ.

6.5.4 ແຜນທີ່ພູມສັນຖານຕ້ອງລະບຸແຈ້ງເນື້ອທີ່ທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການຊຸດຄົ້ນທີ່ເຮັດໄດ້ທຸກລະດູ ຫຼື ພຽງແຕ່ ລະດູແລ້ງ, ແລະສະແດງໃຫ້ເຫັນທີ່ຕັ້ງ ຂອງເສັ້ນທາງຊອຍ (ທາງຊັກລາກ), ບ່ອນຍົກໄມ້ຂຶ້ນລົດ (ຫຼື ສະໜາມໄມ້), ເສັ້ນທາງລາກແກ່, ໂຄງສ້າງການລະບາຍນ້ຳ, ເຂດກັນຊົນ ແລະ ເນື້ອທີ່ອະນຸລັກ.

6.5.5 ຈັດຫາການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານຂອງໂຄງການ ແລະ ສັນຍາຈ້າງເພື່ອບັນລຸຕາມເງື່ອນໄຂບົດ ແນະນຳ.

6.5.6 ຕ້ອງຕິດຕາມການສ້າງເສັ້ນທາງ, ການບູລະນະເສັ້ນທາງໃນປ່າແລະ ມາດຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

6.6 ລະບົບການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຕ້ອງສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ວິທີການທີ່ບໍ່ແມ່ນທາງເຄມີ ສຳລັບ ປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຕ້ອງພະຍາຍາມ ຫຼີກລ່ຽງການໃຊ້ຢາຂ້າສັດ ຕູພືດທີ່ເປັນເຄມີ. ຫ້າມນຳໃຊ້ ຢາຂ້າສັດ ຕູ ພືດ ຊະນິດ 1A ແລະ 1B ລະບຸໂດຍອີງການອະນາໄ ມໂລກ, ຢາຂ້າສັດ ຕູພືດທີ່ເປັນພິດ ຫຼື ມີສານຕົກຄ້າງທີ່ ເຂັ້ມຂຸ້ນ ແລະສະສົມໃນຕ່ອງໂສ້ອາຫານເກີນປົກ ກະຕິ ຕະຫຼອດທັງ ຢາຂ້າສັດ ຕູພືດທີ່ເກືອດຫ້າມໂດຍຂໍ້ຕົກ ລົງ ຂອງສາກົນ. ຖ້າມີການນຳໃຊ້, ກໍຕ້ອງໄດ້ມີອະນຸ ປະກອນ ແລະ ມີການການຝຶກ ອົບຮົມເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ ສຸຂະພາບ ແລະ ທາງສະພາບແວດລ້ອມ.

6.6.1 ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງນຳໃຊ້ລະບົບວ ະນະວັດ , ການຄຸ້ມຄອງສັດ ຕູພືດແບບປະສົມປະສານ ແລະ ຍຸດທະສາດຄວບຄຸມພືດທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມນ້ອຍ. ຢາຂ້າສັດຕູພືດຈະນຳໃຊ້ເມື່ອການຄຸ້ມຄອງທີ່ບໍ່ແມ່ນທາງ ເຄມີ ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນ ຫຼື ມີລາຄາແພງກວ່າ .

6.6.2 ຖ້າມີການນຳໃຊ້ເຄມີ, ຕ້ອງນຳໃຊ້ເງື່ອນໄຂດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ຕ້ອງມີການສຳຫຼວດເບິ່ງທາດເຄມີ ແລະ ກວດກາລະອຽດໃນ ບ່ອນ ເກັບຮັກສາ ຫຼື ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກອື່ນໆຢ່າງມີຄວາມແມ້ນຢ່າ;
- ອົງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງເກັບຮັກສາເອກະສານຕ່າງໆກ່ຽວກັບທາດເຄມີໄວ້ ລວມມີ ຊື່ຂອງ ຜະລິດຕະພັນ, ສະຖານທີ່ ແລະວິທີການນຳໃຊ້, ປະລິມານເຄມີທັງໝົດທີ່ນຳໃຊ້ ແລະ ວັນທີນຳ ໃຊ້.

- ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມວິທີການເກັບຮັກສາ, ການນຳໃຊ້ (ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ຖືກຕ້ອງ) ແລະ ການປະຕິບັດ ທີ່ປອດໄພ; ແລະ

- ພະນັກງານ ແລະ ສັນຍາຈ້າງຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກ ອົບຮົມກ່ຽວກັບ ວິທີການເກັບຮັກສາ, ການນຳໃຊ້ (ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ຖືກຕ້ອງ) ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ປອດໄພ

6.6.3 ບໍ່ຄວນນຳໃຊ້ ທາດເຄມີທີ່ຫ້າມໂດຍ FSC (FSCPOL30601) ຫຼື ບັນດາທາດເຄມີທີ່ຫ້າມໃຊ້ ໃນ ຢູໂລບ, ອາເມລິກາ ແລະ ປະເທດເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ, ຫຼື ອົງການອະນາໄມໂລກ ຊະນິດ 1A ແລະ 1B ແລະ ຢາຂ້າສັດຕູພືດໂຄຣຣິເນດ ໄຮໂດຼກາກບອນ. ຈະມີຂໍ້ຍົກເວັ້ນກໍຕໍ່ເມື່ອວ່າ ຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກອະນຸຍາດຈາກ FSC. ໃນກໍລະນີນັ້ນ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງປະຕິບັດຕາມອັດຕາຄວາມເສຍຫາຍທີ່ໄດ້ຮັບຮອງແລ້ວ .

6.7 ທາດເຄມີ, ສິ່ງບັນຈຸ, ສິ່ງເສດເຫຼືອ ທີ່ບໍ່ແມ່ນອິນຊີວັດຖຸເປັນຂອງແຫຼວ ແລະ ຂອງແຂງ ລວມທັງ ນໍ້າມັນ ແລະ ເຊື້ອເຜິງຕ້ອງຖືກຈັດການໃນລັກສະນະທີ່ເໝາະສົມທາງສະພາບແວດລ້ອມໃນສະຖານທີ່ນອກເຂດ.

6.7.1 ທາດເຄມີ, ສິ່ງບັນຈຸ, ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນຂອງແຫຼວ ແລະ ຂອງແຂງ ຕ້ອງຖືກຈັດການໃນເຂດນອກສະຖານທີ່ຂອງເຂດດຳເນີນວຽກງານປ່າໄມ້ ແລະ ເຂດບູຮານຕ່າງໆໃນລັກສະນະທີ່ກົດໝາຍ ແລະ ຖືກຕ້ອງທາງສະພາບແວດລ້ອມ.

6.8 ການນຳໃຊ້ຕົວຄວບຄຸມທາງຊີວະພາບ ຕ້ອງເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງ , ລຸດຜ່ອນ, ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຄວບຄຸມຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍຂອງລາດ ແລະ ສົນທິສັນຍາທາງວິທະຍາສາດທີ່ຖືກຮັບຮອງແລ້ວທາງສາກົນ. ຫ້າມນຳໃຊ້ອິນຊີວັດຖຸທີ່ໄດ້ແບງພັນທຸກຳແລ້ວ (GMO).

6.8.1 ການນຳໃຊ້ສານຄວບຄຸມຊີວະພາບ ຕ້ອງເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງ , ລຸດຜ່ອນ, ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຄວບຄຸມຢ່າງເຄັ່ງຄັດ .

6.8.2 ຫ້າມນຳໃຊ້ອິນຊີວັດຖຸທີ່ໄດ້ແບງພັນທຸກຳແລ້ວ (GMO)

6.9 ການນຳໃຊ້ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ ຕ້ອງໄດ້ຄວບຄຸມຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາເປັນປະຈຳ ເພື່ອ ຫຼີກລ່ຽງຜົນກະທົບທາງນິເວດວິທະຍາທາງລົບ .

6.9.1 ບໍ່ຄວນສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຊະນິດພັນຕ່າງ ຖິ່ນ ແລະ ຕ້ອງມີການຄວບຄຸມຢ່າງລະມັດລະວັງ ຕົວຢ່າງ: ເມື່ອມີການນຳໃຊ້ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ ຕ້ອງແມ່ນເພື່ອຈຸດປະສົງສະເພາະ ແລະ ມີເຫດຜົນ(ເຊັ່ນ: ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັຖະບານ) ແລະ ຕ້ອງມີການຕິດຕາມກວດກາເບິ່ງຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມ.

6.9.2 ເມື່ອບູກຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ, ຕ້ອງມີມາດຕະການປ້ອງກັນການສືບພັນດັ່ງ ຍົກເວັ້ນເອງຢູ່ນອກເຂດສວນບູກ, ການຕາຍທີ່ຜິດປົກກະຕິ, ພະຍາດ, ການລະບາດຂອງແມງໄມ້ ຫຼື ຜົນກະທົບທາງ ສະພາບແວດລ້ອມໃນທາງລົບ.

6.10 ບໍ່ຄວນໃຫ້ມີການຫັນປ່ຽນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ ໄປເຮັດສວນບູກ ໄມ້ ຫຼື ໄປສູ່ຈຸດ ປະສົງອື່ນ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ ກໍລະນີທີ່ ການຫັນປ່ຽນດັ່ງກ່າວແມ່ນເພື່ອ:

- a) ເຮັດພຽງແຕ່ສ່ວນນ້ອຍໜຶ່ງ ຂອງເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ, ແລະ
- b) ບໍ່ແມ່ນຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າ ສູງຕໍ່ການອະນຸລັກ , ແລະ
- c) ຈະສາມາດໃຫ້ປະໂຫຍດແກ່ການອະນຸລັກໃນໄລຍະຍາວ, ໜັ້ນຄົງ , ເພີ່ມເຕີມ ແລະ ເປັນແກ່ນສານຕໍ່ໜ່ວຍ ຍາງຄຸ້ມຄອງປ່າ

6.10.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າບໍ່ຄວນຫັນປ່ຽນປ່າໄມ້, ຫຼື ຖິ່ນອາໄສທີ່ບໍ່ແມ່ນປ່າໄມ້ທີ່ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ບໍ່ແມ່ນປ່າໄມ້, ຍົກເວັ້ນແຕ່ການຫັນປ່ຽນຖືກຕາມເງື່ອນໄຂ 6.10.2 - 6.10.4.

6.10.2 ຖ້າມີການຫັນປ່ຽນປ່າໄມ້ທຳມະຊາດມາເປັນປ່າບູກ, ຈະຕ້ອງບໍ່ເກີນ 5% ຂອງເຂດຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໃນໄລຍະ 5 ປີ (ເບິ່ງ FSC-DIR-20-007-ADV-10).

6.10.3 ຖ້າມີການຫັນປ່ຽນ, ຜູ້ຈັດສັນປ່າຕ້ອງສາທິດໃຫ້ເຫັນວ່າແຕ່ລະການຫັນປ່ຽນໄດ້ສ້າງປະໂຫຍດ ທາງການອະນຸລັກໃນໄລຍະຍາວຕໍ່ເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ.

6.10.4 ຖ້າມີການຫັນປ່ຽນ, ການປູກປ່າ ຫຼື ການນໍາໃຊ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນໃນທາງປ່າໄມ້ ບໍ່ຄວນຈະປ່ຽນແທນປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງການອະນຸລັກ.

ຫຼັກການ #7: ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ

ຕ້ອງຂຽນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດ ຂອງການດໍາເນີນງານ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ແລະ ບັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ໃຊ້ໄດ້. ຈຸດປະສົງໃນໄລຍະຍາວຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ວິທີການທີ່ຈະບັນລຸຜົນສໍາເລັດຕ້ອງໄດ້ກໍານົດໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ .

7.1 ສະໜອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເອກະສານອ້າງອີງເພື່ອສະນັບສະໜູນ:

ກ) ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນ.

ຂ) ອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທີ່ຈະຄຸ້ມຄອງ, ຂໍ້ຂອບເຂດທາງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການນໍາໃຊ້ທີ່ ດິນ ແລະ ການເປັນເຈົ້າຂອງ, ເງື່ອນໄຂທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃນເຂດໃກ້ຄຽງ.

ຄ) ອະທິບາຍກ່ຽວກັບລະບົບວະນະວັດ ແລະ/ຫຼື ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໂດຍອີງໃສ່ ນິເວດວິທະຍາ ຂອງປ່າ ແລະ ຂໍ້ມູນໄດ້ຈາກການສໍາຫຼວດຊັບພະຍາກອນ.

ງ) ເຫດຜົນໃນການກໍານົດ ອັດຕາ ການຊຸດຄົ້ນປະຈໍາປີ ແລະ ການເລືອກ ຊະນິດພັນ.

ຈ) ການກໍານົດໃນການຕິດຕາມກວດກາການປ່ຽນແປງ ແລະ ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງປ່າ .

ສ) ການຮັກສາຄວາມບອດໄພດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງອີງໃສ່ການປະເມີນຜົນຕ່າງໆທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ຊ) ວາງແຜນສໍາລັບກໍານົດ ແລະ ປ້ອງກັນຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ໃກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ໄດ້ຮັບໄພຂົ່ມຂູ່.

ຢ) ສ້າງແຜນທີ່ ອະທິບາຍເຖິງຖານຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ລວມມີເນື້ອທີ່ປ້ອງກັນ, ກິຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ແລ້ວ ແລະ ກຳມະສິດທີ່ດິນ.

ດ) ອະທິບາຍ ແລະ ໃຫ້ເຫດຜົນ ກ່ຽວກັບເຕັກນິກການຊຸດ ຄົ້ນ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈະນໍາໃຊ້.

7.1.1 ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ບົດແນບທ້າຍ ຫຼື ເອກະສານອ້າງອີງ ຕ້ອງລວມມີການນໍາສະເໜີອົງປະກອບດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ກ) ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນ.

ຂ) ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທີ່ຈະຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ຂໍ້ຈຳກັດທາງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການເປັນເຈົ້າຂອງ, ເງື່ອນໄຂທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃນເຂດໃກ້ຄຽງ.

ຄ) ອະທິບາຍກ່ຽວກັບລະບົບວະນະວັດ ແລະ/ຫຼື ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໂດຍອີງໃສ່ ນິເວດວິທະຍາ ຂອງປ່າແລະ ຂໍ້ມູນໄດ້ຈາກການສໍາຫຼວດຊັບພະຍາກອນ.

ງ) ອະທິບາຍ ແລະ ໃຫ້ເຫດຜົນ ກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ເຕັກ ນິກການຊຸດ ຄົ້ນຕ່າງໆ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ນໍາໃຊ້.

ຈ) ອະທິບາຍ ແລະ ໃຫ້ເຫດຜົນກ່ຽວກັບການກໍານົດເງື່ອນໄຂການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ເຫດຜົນທາງວະນະວັດວິທະຍາແລະທາງນິເວດວິທະຍາເຊັ່ນ: ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນປ່າໄມ້ສະເພາະ ເຂດ ຫຼື ຂໍ້ມູນທາງວະນະວັດ ແລະ ນິເວດວິທະຍາຂອງປ່າໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ .

ສ) ອັດຕາການຊຸດຄົ້ນຜະລິດຕະພັນປ່າ (ໄມ້ທ່ອນ ຫຼື ຕື້ອງປ່າຂອງດົງທີ່ໄດ້ນໍາໃຊ້) ແລະ ການຄັດ ເລືອກຊະນິດພັນລວມທັງ ການໃຫ້ເຫດຜົນ.

ຊ) ມາດຕະການເພື່ອກຳນົດ ແລະ ບ້ອງກັນຊະນິດພິ ນທີ່ຫາຍາກ, ໃກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ/ຫຼື ຖືກອາໄສຂອງພວກມັນ. ໄສ້

ຍ) ແຜນທີ່ ອະທິບາຍເຖິງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ລວມມີ ປະເພດປ່າ, ສາຍນ້ຳ, ຄູ່ມ/ດອນ, ເສັ້ນທາງ, ສະໜາມໄມ້ ແລະ ເຂດບູຮານແຕ່ງ, ເຂດບ້ອງກັນ, ຊັບພະຍາກອນທາງວັດທະນະທຳ ຫຼື ທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ເປັນເອກະລັກ ແລະ ກິດຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ແລ້ວ .

ດ) ການຮັກສາຄວາມບອດໄພດ້ານສິ່ງ ແວດລ້ອມຕ້ອງອີງໃສ່ການປະເມີນຜົນຕ່າງໆທາງດ້ານສິ່ງ ແວດລ້ອມ (ເບິ່ງ ມາດຖານ 6.1), ແລະ

ຕ) ແຜນຕິດຕາມກວດກາການປ່ຽນແປງ, ການຟື້ນຟູ ແລະ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ.

7.1.2 ຕ້ອງສຳຫຼວດການນຳໃຊ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງພວກ ມັນຕ້ອງ ໄດ້ພິຈາລະນາ ລະອຽດໃນຊ່ວງ ວາງແຜນ.

7.1.3 ແຜນທີ່ງ່າສະເໜີ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ພຽງພໍເພື່ອເປັນທິດໃນການດຳເນີນວຽກງານປ່າໄມ້ (ເບິ່ງ ມາດຖານ 6.5)

7.1.4 ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ແຜນຊຸດຄົ້ນ ຫຼື ແຜນດຳເນີນ ງານປະຈຳປີທີ່ກ່ຽວພັນຕ້ອງໃຫ້ ພະນັກ ງານມີໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນປ່າ (ໃນສະໜາມ).

7.1.5 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້). ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ພິມອອກ ຕ້ອງລວມມີ:

ກ) ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ;

ຂ) ການພັນລະນາສະພາບປ່າໄມ້;

ຄ) ວິທີທີ່ຈະບັນລຸຈຸດປະສົງ, ວິທີການຊຸດຄົ້ນ, ແລະ ວະນະວັດວິທະຍາ (ການຕັດກ້ຽງ, ການຕັດ ເລືອກເຜັ່ນ, ການຕັດສາງ) ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ .

ງ) ລະດັບການຊຸດຄົ້ນທີ່ຍືນຍົງ (ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບມາດຖານ FSC 5.6)

ຈ) ຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ/ສະພາບແວດລ້ອມ ຂອງແຜນການ,

ສ) ການອະນຸລັກ ຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ ແລະ ມີຄຸນຄ່າໃນການອະນຸລັກສູງ,

ຊ) ແຜນທີ່ປ່າທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຂດບ້ອງກັນ, ເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ແລ້ວແລະກຳ ມະສິດທີ່ດີ, ຍ) ໄລຍະຂອງແຜນການ.

7.2 ແຜນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການທົບທວນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອນຳເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນ ແລະ ຂໍ້ມູນທາງວິຊາການ ແລະ ວິທະຍາສາດໃໝ່ໆເຂົ້ານຳ ຕະຫຼອດທັງ ເພື່ອຕອບຮັບການປ່ຽນແປງທາງ ດ້ານສິ່ງ ແວດ ລ້ອມ, ເສຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ.

7.2.1 ຕ້ອງມີຄວາມຖືກຕ້ອງທາງວິຊາການ ແລະ ຕາຕະລາງເວລາທີ່ ຍືດຢຸ່ນໄດ້ທາງການເງິນເພື່ອການ ທົບທວນ /ດັດປັບແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

7.2.2 ການທົບທວນ ຫຼື ດັດປັບ ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ (ແລະ/ຫຼື ແຜນດຳເນີນງານປະຈຳປີ)ຕ້ອງມີ ເປັນໄລຍະ.

7.2.3 ການທົບທວນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງນຳເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນແລະຂໍ້ມູນ ທາງວິຊາການແລະວິທະຍາສາດໃໝ່ໆອີງຕາມການປ່ຽນແປງທາງດ້ານສິ່ງ ແວດລ້ອມ, ເສຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ.

7.2.4 ຕ້ອງທົບທວນແລະປັບປຸງຂໍ້ມູນຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຢ່າງນ້ອຍທຸກໆ5ປີ. ຖ້າຈຳເປັນ, ຕ້ອງນຳເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນເຂົ້າເພື່ອວາງແຜນແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃນຕໍ່ໜ້າ. ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳແລະຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ(ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ ໄດ້ໃຊ້).

7.3 ກຳມະກອນປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການຝຶກ ອົບຮົມ ແລະ ການຊີ້ນຳ ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງ.

7.3.1 ຕ້ອງມີຫຼັກຖານການຝຶກອົບຮົມຂອງກຳມະກອນປ່າໄມ້ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງ.ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ.

7.3.2 ສຳລັບໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຂະໜາດໃຫຍ່, ຕ້ອງມີເອກະສານອ້າງອີງ ສຳລັບແຜນຝຶກອົບ ຮົມພະນັກງານ ແລະ ກຳມະກອນປ່າໄມ້ທີ່ກ່ຽວພັນກັບແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

7.4 ເຖິງວ່າຈະນັບຖືຂໍ້ມູນເປັນຄວາມລັບກໍຕາມ,ແຕ່ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງໃຫ້ມີບົດສະຫຼຸບກ່ຽວກັບອົງປະກອບ ພື້ນຖານຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ສາທາລະນະ, ລວມທັງອັນທີ່ລວມຢູ່ໃນມາດຖານ 7.1 ນຳ.

7.4.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຕ້ອງໃຫ້ມີບົດສະຫຼຸບກ່ຽວກັບອົງປະກອບ ພື້ນຖານຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມ ຄອງໃຫ້ສາທາລະນະ, ລວມທັງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບອົງປະກອບ ຕ່າງໆຢູ່ໃນມາດຖານ 7.1.

7.4.2 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້). ຕໍ່ກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງໃຫ້ມີຂໍ້ມູນຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວພັນຕໍ່ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊຶ່ງຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາ ກການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ (ເຊັ່ນ: ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນໃກ້ຄຽງເປັນຕົ້ນ).

ຫຼັກການ # 8: ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ

ຕ້ອງດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອປະເມີນເງື່ອນໄຂ ຂອງປ່າ, ຜົນຜະລິດຂອງປ່າ, ແຫວງ ທີ່ມາຂອງໄມ້, ກິຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລະຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະທາງສັງຄົມ.

8.1 ຄວາມຖີ່ ແລະຄວາມລະອຽດຂອງການຕິດຕາມກວດກາຕ້ອງພິຈາລະນາຕາມຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດ ຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕະຫຼອດທັງ ຄວາມບອບບາງ ແລະ ຄວາມສັບ ຊ້ອນສຳພັນ ຂອງສະພາບແວດ ລ້ອມທີ່ຖືກຜົນກະທົບ.ແນວທາງການຕິດຕາມກວດກາຄວນຈະສອດຄ່ອງແລະ ສາມາດເຮັດຄືນໄດ້ ຕະຫຼອດ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດປຽບທຽບໄດ້ ລະຫວ່າງຜົນ ແລະ ການປະເມີນການປ່ຽນແປງ.

8.1.1 ອີງຕາມແນວທາງທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ສາມາດເຮັດຄືນໄດ້, ຕ້ອງໃຫ້ມີແຜນການ ແລະ ການອອກ ແບບ ສຳລັບ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການລາຍງານເປັນໄລຍະ.

8.1.2 ຄວາມຖີ່ ແລະຄວາມລະອຽດຂອງການຕິດຕາມກວດກາຕ້ອງອີງໃສ່ ຂະໜາດ ແລະ ຄວາມສັບຊ້ອນ ຂອງການປະຕິບັດງານ ແລະ ຄວາມບອບບາງຂອງ ຊັບພະຍາກອນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

8.1.3 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳ ແລະ ຂະ ໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງດຳເນີນການຕິດຕາມ ກວດກາຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ໃນການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ການຟື້ນຟູປ່າ .

8.2

ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຄວນປະກອບດ້ວຍການຄົ້ນຄວ້າແລະການເກັບກຳຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ຈຳເປັນໃນການຕິດຕາມ ກວດກາຕາມຕົວຊີ້ບອກລຸ່ມນີ້:

- ກ) ຜົນຜະລິດຂອງຜະລິດຕະພັນປ່າທັງໝົດທີ່ໄດ້ຊຸດຄົ້ນ.
- ຂ) ອັດຕາການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ການສືບພັນ ແລະສະພາບປ່າ .
- ຄ) ໂຄງປະກອບຂອງປ່າ ແລະ ການປ່ຽ ນແປງທີ່ສັງເກດໄດ້ ໃນ ພືດ ແລະ ສັດ.
- ງ) ຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ທາງສັງຄົມໃນການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ປ່າໄມ້ອື່ນໆ.

ຈ) ມູນຄ່າ , ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ປະສິດຕະພາບຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້.

8.2.1 ແຜນຕິດຕາມກວດກາຈະຕ້ອງຖືກຕ້ອງຕາມວິຊາການແລະສາມາດກຳນົດ/ອະທິບາຍການປ່ຽນແປງທີ່ສັງເກດໄດ້ໃນສະພາບຕ່າງໆໃນເລື່ອງຂອງ:

- ວະນະວັດວິທະຍາ (ອັດຕາການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ສະພາບປ່າ ແລະການສືບພັນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນລະບົບສຳຫຼວດປ່າແບບຕໍ່ເນື່ອງທີ່ເໝາະສົມ),
- ການຂຸດຄົ້ນທາງການຄ້າ ລວມທັງ ເຄື່ອງປ່າຂອງ ດົງ ;
- ສະພາບແວດລ້ອມ (ການປ່ຽນແປງທາງສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ ພືດ, ສັດ , ຊັບພະຍາກອນ ດິນ ແລະນ້ຳ) (ການລະບາດຂອງສັດ ຕູ້ພືດ, ຊະນິດພັນທີ່ຄຸກຄາມ, ເຂດສ້າງຮັງຂອງຊະນິດ ພັນນົກທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ);
- ລັກສະນະທາງເສຖະກິດ-ສັງຄົມ (ມູນຄ່າການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ, ຜົນຜະລິດຂອງປ່າ, ແລະ ການປ່ຽນແປງໃນການພົວ ພັນ ຫຼື ເງື່ອນໄຂ ຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ກຳມະກອນ, ອັດຕາການເກີດອຸບັດເຫດ) ແລະ;
- ລັກສະນະຂອງປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງແກ່ ການອະນຸລັກທີ່ໄດ້ກຳນົດແລ້ວ.

8.2.2 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳແລະຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ບັນທຶກຂໍ້ມູນຕ່າງໆທີ່ເປັນພື້ນຖານດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຈຳນວນຜະລິດຕະພັນທີ່ຂຸດຄົ້ນ;
- ການຕິດຕາມກວດກາປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງແກ່ການອະ ນຸລັກທີ່ໄດ້ກຳນົດແລ້ວຢ່າງປົກ ກະຕິ;
- ຊະນິດພັນຕ່າງໆຖິ້ນທີ່ຄຸກຄາມ;
- ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ການສືບພັນຂອງຊະນິດພັນທີ່ໄດ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ;
- ການກວດກາຫວັງການຂຸດຄົ້ນສຳລັບການເຊາະເຈື່ອນ ແລະ ການປະເມີນເນື້ອທີ່ໜ້າຕັດຂອງ ໄມ້ທີ່ ເຫຼືອ;
- ການສຳຫຼວດເປັນໄລຍະ (10 ປີ).

8.3 ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງສະໜອງ ລະບົບເອກະສານອ້າງອີງ ເພື່ອຊ່ວຍ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຍັງຍືນສາມາດຕິດຕາມແຕ່ລະຜົນຜະລິດປ່າຈາກແຫຼ່ງເດີມທີ່ມັນມາ, ຂະບວນການດັ່ງກ່າວເອີ້ນວ່າ “ການຍັງຍືນແຫຼ່ງທີ່ມາ” .

8.3.1 ຕ້ອງມີຂໍ້ມູນບໍລິ າດໄມ້ ແລະ ແຫຼ່ງທີ່ມາ ກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນປ່າທີ່ໄດ້ຂຸດຄົ້ນ (ເຊັ່ນ: ວັດ ແທກ, ສຳຫຼວດ ແລະ ຈັດຂະໜາດ) ໃນປ່າ , ໃນການຂົນສົ່ງ , ໃນສະໜາມໄມ້, ແລະ ສູນກາງປູງແຕ່ງທີ່ຄວບຄຸມໂດຍ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ (ບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ສຳລັບ SLIMFs).

8.3.2 ໃບແຈ້ງລາຄາຂາຍ ແລະ ເອກະສານອື່ ນໆ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຂາຍຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ຍັງຍືນຕ້ອງ ໃຫ້ມີ ລະຫັດຍັງຍືນແຫຼ່ງທີ່ມາໃນຮູບແບບທີ່ຖືກ ຕ້ອງ (ເຊັ່ນ:(e.g. SWFM/COCCXXX).

8.3.3 ຕ້ອງສາມາດຈຳແນກຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ຍັງຍືນໄດ້ງ່າຍ ຈາກຜະລິດຕະພັນທີ່ບໍ່ໄດ້ຍັງຍືນ ໂດຍການ ໝາຍ ຫຼື ຕິດສະຫຼາກ, ການເກັບຮັກສາເອກະສານຕ່າງຫາກ, ແລະ ໃບແຈ້ງລາຄາທີ່ມາກັບສິນຄ້າຈົນເຖິງຈຸດຂາຍ (ເຊັ່ນ: ຈົນເຖິງ” ປະຕູປ່າ ”).

8.3.4 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ບໍ່ ນຳໃຊ້ຕົວວັດ 8.3.1 ແລະ 8.3.3): ຕ້ອງມີລະບົບເອກະສານຕ່າງໆເພື່ອຊ່ວຍໃນການຕິດຕາມຜະລິດຕະພັນ ຈາກປ່າຫາປະຕູປ່າໄດ້ງ່າຍ.

8.4 ນຳເອົາຜົນຂອງການຕິດຕາມກວດກາເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແລະໃນການທົບທວນຄືນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

8.4.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າໄດ້ນຳເອົາຜົນຂອງການຕິດຕາມກວດກາເຂົ້າ ໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລ້ວ (ສຳລັບ SLIMF ໃຫ້ເບິ່ງມາດຖານ 7.2).

8.5 ເຖິງວ່າຈະນັບຖືຄວາມລັບຂອງຂໍ້ມູນກໍຕາມ, ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງໄດ້ມີບົດສະຫຼຸບຜົນຂອງຕົວວັດໃນການຕິດຕາມກວດກາ ລວມທັງຕົວວັດໃນຂໍ້ 8.2.

8.5.1 ສໍາລັບການດໍາເນີນງານຂະໜາດໃຫຍ່, ຕ້ອງນໍາເອົາຜົນຂອງການຕິດຕາມກວດກາເຂົ້າໃນບົດສະຫຼຸບຕ່າງໆໃຫ້ມີຢູ່ທົ່ວໄປ.

8.5.2 ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ຕໍ່ກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງໃຫ້ມີຂໍ້ມູນຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວພັນດຳເນີນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊຶ່ງຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ (ເຊັ່ນ: ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນໃກ້ຄຽງເປັນຕົ້ນ).

ຫຼັກການ # 9: ການບູລະນະຮັກສາປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານອະນຸລັກ (HCVF)

ບັນດາກິດຈະກຳສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ ຕ້ອງຮັກສາ ແລະ ສົ່ງເສີມ ຄຸນສົມ ບັດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດປ່າດັ່ງກ່າວ. ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານອະນຸລັກ ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາໃນແນວທາງບ້ອງກັນລ່ວງໜ້າ .

9.1 ການປະເມີນຜົນເພື່ອກຳນົດການ ພິຈາລະນາ ການບາກົດຂອງ ຄຸນສົມ ບັດຕ່າງໆທີ່ມີໃນປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກຕ້ອງໃຫ້ສໍາເລັດ, ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດໃນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

9.1.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງດໍາເນີນການປະເມີນຜົນເພື່ອກຳນົດປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ. ການປະເມີນດັ່ງກ່າວລວມມີ:

- ການປຶກສາຫາລື ໂດຍນໍາໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນຂອງການອະນຸລັກ ແລະ ແຜນທີ່ຕ່າງໆ;
- ພິຈາລະນາ ບົ່ງຂໍ້ມູນມືນື່ງ ຫຼື ຂໍ້ມູນມືສອງທີ່ໄດ້ຈາກ ການສໍາຫຼວດປ່າ ໃນເຂດປ່າ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໂດຍພະນັກງານໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ , ທີ່ປຶກ ສາ ຫຼື ຜູ້ຊີ້ນໍາ;
- ສໍາພາດຜູ້ຊ່ຽວ ວ່າຊານທາງຊີວະວິທະຍາ/ສະພາບແວດລ້ອມ, ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ / ພື້ນເມືອງ , ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ຜູ້ອື່ນໆ;
- ບັນດາເອກະສານກ່ຽວກັບໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ ປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ; ແລະ ;
- ຖ້າມີໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ; ຕ້ອງກໍາ ນົດກຳລັງ ກຳເພື່ອແກ້ໄຂໄພຂົ່ມຂູ່ດັ່ງກ່າວ.

9.1.2 ສໍາລັບກິດຈະການຂະໜາດໃຫຍ່, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງ:

- ນໍາເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ ໃຫ້ເປັນລາຍລັກ ອັກສອນ; ຊຶ່ງກຳນົດຄຸນຄ່າທາງດ້ານການອະນຸລັກ; ຫຼື ປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ, ແລະ ສະເໜີຍຸດທະສາດໃນການປົກປັກຮັກສາ; ແລະ ;
- ທົບທວນການປະເມີນຜົນ HCVF ທາງວິຊາການ, ເຮັດສະເພາະ ແລະ ສາມາດເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອແກ້ໄຂ ບັນດາໄພຂົ່ມຂູ່ໃນ HCVF ແລະ ການປ້ອງກັນ;
- ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີກິຈະກຳທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ເພື່ອແກ້ໄຂການປ້ອງກັນ HCVF/HCVs ແລະ/ຫຼື ການລຸດຜ່ອນໄພຂົ່ມຂູ່.

9.1.3 ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ : ຕ້ອງໃຫ້ມີການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທາງສະພາບແວດລ້ອມ, ລັຖະບານ ຫຼື ນັກວິທະຍາສາດ ເພື່ອກຳນົດ HCVs ແລະ/ຫຼື HCVF. ຖ້າວ່າ HCVs ຫຼື HCVF ບາກົດມີໃນເຂດ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງມີຂັ້ນຕອນໃນການປ້ອງກັນຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ ແລະ/ຫຼື ລຸດຜ່ອນໄພ ຂົ່ມຂູ່ຕ່າງໆ.

9.2 ສ່ວນນຶ່ງ ຂອງ ຂັ້ນຕອນການຍັງຍືນ ທີ່ໄດ້ປຶກ ສາຫາລື ຕ້ອງເນັ້ນໃສ່ ຄຸນສົມ ບັດຂອງການອະນຸລັກ ແລະ ທາງເລືອກສໍາລັບການບູລະນະຮັກສາໃນເຂດນັ້ນ.

9.2.1 ການປຶກສາຫາລື ຂອງ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງສະຫຼຸບໂດຍຫຍໍ້ຢ່າງ ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບຄຸນ ສົມບັດຂອງ ການອະນຸລັກທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຕະຫຼອດທັງຍຸດທະສາດທີ່ໄດ້ ສະເໜີ ສຳ ລັບການປຶກສາຫາລື ຫຼື ການລຸ ຜ່ອນໄພຂົ່ມຂູ່ຕ່າງໆ.

9.2.2 ສຳລັບກິດຈະການຂະໜາດໃຫຍ່, ການປຶກ ສາກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳລັບ ການພັດທະນາຍຸດທະສາດ HCVF, ແລະ ການປະຕິບັດໃນການຕອບຮັບການປຶກ ສາດັ່ງກ່າວຕ້ອງເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງ.

9.3 ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຄວນລວມເອົາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕະການສະເພາະເພື່ອຮັບປະກັນການປຶກສາ ຮັກສາ ແລະ/ຫຼື ເສີມຂະຫຍາຍຄຸນສົມບັດຂອງການອະນຸລັກທີ່ນຳໃຊ້ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງບ້ອງກັນລ່ວງໜ້າ. ມາດຕະການດັ່ງກ່າວເຫຼົ່ານີ້ຄວນຈະສັງລວມໄວ້ໃນບົດສັງລວມຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຢ່າງເປີດເຜີຍ.

9.3.1 ຖ້າ ມີ HCVF ຫຼື HCVs, ເອກະສານການວາງແຜນຕ້ອງສະໜອງຂໍ້ມູນສະເພາະເຂດ ຊຶ່ງອະທິບາຍ ເຖິງມາດຕະການທີ່ ນຳໃຊ້ເພື່ອປ້ອງກັນ ຫຼື ຝື້ນຝູ້ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ.

9.3.2 ມາດຕະການເພື່ອປ້ອງ ກັນ ຄຸນຄ່າ ຂອງ HCVF ຕ້ອງມີໃນເອກະສານຕ່າງໆທາງສາທາລະນະ ຫຼື ໃນບົດສັງລວມຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຂອງໂຄງການ.

9.4 ຕ້ອງດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາປະຈຳປີ ເພື່ອປະເມີນປະສິດທິຜົນ ຂອງມາດຕະການ ທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອຮັກສາ ຫຼື ເສີມຂະຫຍາຍ ຄຸນສົມບັດຂອງການອະນຸລັກທີ່ນຳໃຊ້.

9.4.1 ລະບົບການຕິດຕາມແບບຕໍ່ເນື່ອງກັບຄຸນຄ່າຂອງ HCVF ຕ້ອງສັງລວມໄວ້ໃນວິທີການລາຍງານ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການວາງແຜນ ຂອງ ໂຄງການ.

ຫຼັກການ # 10: ການປູກປ່າ

ການປູກປ່າຕ້ອງໄດ້ວາງແຜນ ແລະຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ແລະ ມາດຖານ 1-9, ແລະ ຫຼັກການ 10 ແລະມາດຖານຂອງມັນ. ເມື່ອປ່າປູກສາມາດສະໜອງປະໂຫຍດທາງເສຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ແລະ ສາມາດປະກອບສ່ວນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງໂລກ ຕໍ່ກັບ ຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້, ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຄົບຖ້ວນ, ລຸດຜ່ອນການກົດດັນຕໍ່, ແລະ ສົ່ງເສີມການຝື້ນຝູ້ ແລະ ການອະນຸລັກປ່າທຳມະຊາດ.

10.1 ຕ້ອງລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງ ໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ກ່ຽວກັບ ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າປູກ, ລວມທັງຈຸດປະສົງການອະນຸລັກປ່າທຳມະຊາດ ແລະ ການຝື້ນຝູ້ປ່າ, ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການດັ່ງກ່າວ.

10.1.1 ຈຸດປະສົງຂອງການປູກໄມ້ຕ້ອງໃຫ້ລະອຽດໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ໂດຍມີການລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບການພົວພັນລະຫວ່າງການປູກໄມ້ແລະຄວາມເປັນຈິງທາງວະນະວັດວິທະຍາ, ເສດຖະກິດ ສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ (ເຊັ່ນ: ການອະນຸລັກແລະການຝື້ນຝູ້ປ່າໄມ້) ໃນຂົງເຂດນັ້ນ.

10.1.2 ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ສຳລັບ ການອະນຸລັກ ປ່າທຳມະຊາດ ແລະ ການຝື້ນຝູ້ຕ້ອງ ໄດ້ອະທິບາຍໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງລະອຽດ.

10.1.3 ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ໂດຍສະເພາະ ອັນທີ່ກ່ຽວພັນກັບການອະ ນຸລັກປ່າທຳມະຊາດ ແລະ ການຝື້ນຝູ້ ຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນກິດຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ.

10.2 ການວາງແຜນ ແລະ ການອອກແບບສວນປູກ ຕ້ອງເປັນການເສີມຂະຫຍາຍການປ້ອງ ກັນການຝື້ນຝູ້ ການອະນຸລັກຄັບພະ ຍາກອນປ່າທຳມະຊາດ, ແລະ ບໍ່ເພີ່ມຄວາມກົດດັນໃຫ້ແກ່ປ່າທຳມະຊາດ. ຕ້ອງເບິ່ງເຂດເຊື່ອມຕໍ່ຂອງສັດປ່າ, ເຂດແຫວງນ້ຳ ແລະປ່າເປັນຍອມ ມ ທີ່ມີອາຍຸແຕກຕ່າງ ກັນ ແລະ ຮອບວຽນຕັດພັນ ເຂົ້າໃນການວາງແຜນປູກປ່າ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບຂະ ໜາດຂອງການປະຕິບັດງານ. ຂະໜາດ ແລະຜັງຂອງ ດອນປູກປ່າຕ້ອງໃຫ້ກົມກຽວກັບຕົວແບບຂອງປ່າໄມ້ທີ່ພົບ ຫັນຕາມທິວທັດທຳມະຊາດຢູ່ເຂດນັ້ນ .

10.2.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງສາທິດໃຫ້ເຫັນຈາກການກະທຳທີ່ຜູກ ມັດເພື່ອປ້ອງກັນ, ຝື້ນຝູ້ ແລະ ອະນຸລັກເນື້ອທີ່ທີ່ສຳຄັນຂອງປ່າທຳມະຊາດໃນເຂດທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງ.

10.2.2 ຕ້ອງສ້າງເຂດກັນຊົນຕາມແຫວງນ້ຳ ແລະ ອ້ອມຮອບອ່າງນ້ຳ ອີງຕາມການປະຕິບັດທາງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ດີທີ່ສຸດໃນຂົງເຂດທີ່ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ກົດໝາຍຂອງທ້ອງຖິ່ນ. ຕ້ອງສະແດງເຂດກັນຊົນໃນແຜນທີ່ນຳດ້ວຍ.

10.2.3 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງສ້າງຖິ່ນອາໄສ ແລະ ເຂດເຊື່ອມຕໍ່ຂອງສັດ ປ່າ ໃຫ້ມີທີ່ຕັ້ງຢ່າງ ເໝາະສົມຕາມເນື້ອທີ່ປ່າປູກໂດຍປຶກ ສາກັບລຸ່ງວຸດຊານຕ່າງໆ.

10.2.4 ຕ້ອງອອກແບບການປູກປ່າເພື່ອຮັກສາ ຫຼື ເສີມຂະຫຍາຍລັກ ສະນະຂອງທັດສະນີຍະພາບທີ່ເຫັນໄດ້ (ເຊັ່ນ: ການອອກແບບຕ້ອງຂຶ້ນກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງຮູບແບບທາງທຳມະຊາດຂອງລະບົບ ການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ການປູກ ແລະ ການລົບກວນໃນຂົງເຂດນັ້ນ).

10.3 ຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນອົງປະກອບຂອງປ່າປູກແມ່ນຕ້ອງການທີ່ສຸດເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍຄວາມໝັ້ນຄົງທາງເສຖະກິດ, ທາງສັງຄົມ ແລະ ທາງນິເວດວິທະຍາ. ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດັ່ງກ່າວ ອາດລວມເອົາຂະໜາດ ແລະ ການກະຈາຍເປັນໄລຍະຂອງເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ພາຍໃນ ທັດສະນີຍະພາບຕ່າງໆ, ອົງປະກອບຂອງຊະນິດ ພັນທາງຈຳນວນ ແລະ ທາງພັນທຸກຳ, ໂຄງສ້າງ ແລະ ຂັ້ນອາຍຸ.

10.3.1 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າປູກຕ້ອງຮັກສາ ແລະ/ຫຼື ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງທັດສະ ນີຍະພາບໂດຍເຮັດໃຫ້ຮູບຮ່າງ ແລະ ຂະໜາດຂອງສວນປູກ, ຊະນິດພັນ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງພັນທຸກຳ, ໂຄງສ້າງ ແລະ ຂັ້ນອາຍຸແຕ່ກຕ່າງກັນໄປ.

10.3.2 ຕ້ອງເນັ້ນໜັກໃສ່ການປູກ ແລະ/ຫຼື ການຄົ້ນຄວ້າໃນທາງປະຕິບັດກ່ຽວກັບຊະນິດພັນໄມ້ທີ່ເປັນພັນພື້ນເມືອງໃນຂົງເຂດ (ໝາຍເຫດ: ໃຫ້ເບິ່ງ ມາດຖານ 6.4 ແລະ 6.10).

10.4 ການຄັດເລືອກຊະນິດພັນທີ່ຈະປູກຕ້ອງຂຶ້ນກັບຄວາມເໝາະສົມຂອງສະຖານທີ່ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມຕໍ່ປະສົງ ຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ. ເພື່ອ ເສີມຂະຫຍາຍ ການອະ ນຸລັກ ຊີວະນາໆພັນ, ການປູກຊະນິດພັນພື້ນເມືອງ ແລະ ການຜືນຜູ້ລະບົບນິເວດວິທະຍາທີ່ເຊື່ອມໂຊມແມ່ນເໝາະສົມກ່ວາຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ. ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ, ຊຶ່ງຈະນຳໃຊ້ເມື່ອ ຄຸນສົມ ບັດຂອງມັນດີກ່ວາຊະນິດພັນພື້ນເມືອງ, ຕ້ອງຕິດຕາມກວດກາຢ່າງລະມັດລະວັງເພື່ອກວດ ກາເບິ່ງການຕາຍທີ່ຜິດປົກກະຕິ, ພະຍາດ, ຫຼື ການລະບາດຂອງແມງໄມ້ ແລະ ຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມໃນທາງລົບ.

10.4.1 ຊະນິດພັນທີ່ຈະປູກຕ້ອງເລືອກຕາມຄວາມເໝາະສົມຕໍ່ເງື່ອນໄຂຂອງພື້ນທີ່ (ດິນ, ພູມສັນຖານ ແລະ ລົມພ້ຳອາກາດ) ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

10.4.2 ເມື່ອໄດ້ເລືອກຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຕ້ອງ ອະທິບາຍເຫດຜົນຢ່າງຈະແຈ້ງ ໃນການຄັດເລືອກນີ້ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄຸນສົມ ບັດຂອງມັນດີກ່ວາຊະນິດພັນພື້ນເມືອງ.

10.4.3 ບໍ່ຄວນປູກໄມ້ຊະນິດພັນໃດນຶ່ງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຈົນກ່ວາວ່າການທົດສອບ ແລະ/ຫຼື ປະສົບການ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກມັນ ສາມາດບັບຕົວທາງນິເວດວິທະຍາເຂົ້າກັບເນື້ອທີ່ ແລະ ລັກສະນະອຸກຄາມ (ແຜ່ກະຈາຍ) ຂອງມັນ ສາມາດຄວບຄຸມໄດ້.

10.4.4 ເມື່ອປູກໄມ້ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນຕ້ອງປະກອບເອກະສານອ້າງອີງກ່ຽວກັບມາດຕະການສະເພາະເພື່ອ ບ້ອງກັນການສືບພັນ ແບບຕໍ່ເນື່ອງຢູ່ນອກເນື້ອທີ່ສວນປູກ, ການຕາຍທີ່ຜິດປົກກະຕິ, ພະຍາດ, ການລະບາດຂອງແມງໄມ້ ແລະ ຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມໃນທາງລົບ.

10.5 ຕ້ອງແບ່ງສັດສ່ວນເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດຂອງປ່າປູກ ແລະ ພິຈາລະນາ ຕາມມາດຖານຂອງພາກພື້ນ ເພື່ອຜືນຜູ້ພື້ນທີ່ໃຫ້ປົກຄຸມດວ້ ຍ່າທຳມະຊາດ.

10.5.1 ບັນດາຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງລະບົບນິເວດທຳມະຊາດທີ່ມີຢູ່ຕ້ອງໄດ້ປົກປັກຮັກສາຫຼືຜືນຜູ້ ສະພາບທາງທຳມະຊາດຂອງມັນ ອີງຕາມການກຳນົດເຂດຊີວະວິທະຍາທີ່ສຳຄັນ, ການປຶກສາກັບ ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ. (ໝາຍເຫດ: ເບິ່ງມາດຖານ 6.4 ຕື່ມ).

10.5.2 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ ເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ການອອກແບບປູກປ່າ ແລະ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງປົກປັກຮັກສາ ຄຸນຄ່າທາງນິເວດວິທະຍາ, ໂດຍສະເພາະໃນເຂດອອ້ ມຮອບຈຸດ ດັ່ງຂອງ ການອະນຸລັກ ຫຼື ເນື້ອທີ່ປ້ອງກັນ.

10.6 ຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການເພື່ອຮັກສາ ຫຼື ປັບປຸງ ໂຄງສ້າງຂອງດິນ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນ, ແລະ ຊີວະພາບ. ເຕັກນິກ ແລະ ອັດຕາການຂຸດຄົ້ນ, ການບູລະນະ ແລະ ການສ້າງທາງ, ແລະ ການຄັດເລືອກຊະນິດພັນບໍ່ຄວນສົ່ງ ຜົນໃຫ້ ດິນເຊື່ອມໂຊມໃນໄລຍະຍາວ ຫຼື ມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານນໍ້າ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ນໍ້າຫັ້ນເຫຈາກສາຍນໍ້າທີ່ເຄີຍໄຫຼ.

10.6.1 ຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການສະເພາະ ເພື່ອຮັກສາ ຫຼື ປັບ ບຸງດິນໃນເລື່ອງຂອງໂຄງສ້າງ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນ ແລະ ຊີວະພາບ.

10.6.2 ການອອກແບບ ແລະ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າປູກບໍ່ ວນສົ່ງຜົນຕໍ່ ານເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນ.

10.6.3 ກິຈະການປ່າໄມ້ບໍ່ຄວນເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບນໍ້າ ເຊື່ອມໂຊມ ຫຼື ສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ລະບົບນໍ້າ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

10.6.4 ເມື່ອຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ ຊັບພະຍາກອນດິນ ຫຼື ນໍ້າໄດ້ຖືກກຳນົດ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຕ່າງໆເພື່ອລຸດ ຜ່ອນ ຫຼື ກຳຈັດຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ.

10.7 ຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ລຸດຜ່ອນ ການລະບາດຂອງສັດ ຕູເລີດ, ພະຍາດ, ໄພ ແລະ ການນຳພຶດຊະຄຸກຄາມເຂົ້າມາ. ການຄຸ້ມຄອງສັດຕູເລີດ ບັບ ປະສົມປະສານຕ້ອງມີໃນແຜນ ຄຸ້ມຄອງ, ໂດຍອາໄສ ການປ້ອງກັນ ແລະ ວິທີການຄວບຄຸມທາງ ຊີວະພາບ ຫຼາຍກ່ວາຈະໃຊ້ ບຸ້ຍ ແລະ ຢາຂ້າສັດຕູເລີດທາງເຄມີ. ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າປູກຕ້ອງພະຍາຍາມອອກຫ່າງຈາກບຸ້ຍ ແລະ ຢາຂ້າສັດຕູເລີດທາງເຄມີ, ລວມທັງການນຳໃຊ້ພວກມັນໃນສວນກ້າ . ການນຳໃຊ້ສານເຄມີໄດ້ສັງລວມໄວ້ແລ້ວໃນມາດຖານ 6.6 ແລະ 6.7.

10.7.1 ຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການຕ່າງໆໃນປ່າເພື່ອປ້ອງກັນການລະບາດຂອງສັດຕູເລີດ, ພະຍາດ, ໄພ ແລະ ການນຳພຶດຊະຄຸກຄາມເຂົ້າມາ.

10.7.2 ແຜນການຕ້ອງໃຫ້ມີ ການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມໄພປ່າ .

10.7.3 ຕ້ອງມີແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງສັດ ຕູເລີດແບບປະສົມປະສານ ທີ່ສາມາດຈຳແນກສັດຕູເລີດ, ການບາດເຈັບຂອງພືດທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ການປະຕິບັດການເບື້ອງຕົ້ນ, ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂໄພຂົ່ມຂູ່ທີ່ສາມາດເລືອກໄດ້.

10.7.4 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງມີນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດ ເພື່ອລຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ ບຸ້ຍ ແລະ ຢາຂ້າສັດຕູເລີດທາງເຄມີ.

10.8 ການຕິດຕາມກວດກາການປູກປ່າທີ່ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງການປະຕິບັດງານ, ຕ້ອງລວມເອົາການປະເມີນຜົນປົກ ກະຕິຕໍ່ທ່າແຮງຂອງຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ທາງນິເວດວິທະຍາໃນເຂດ ແລະ ນອກເຂດ, (ເຊັ່ນ: ການສືບພັນທຳມະຊາດ, ຜົນກະທົບຕໍ່ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ, ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ ວາມເປັນຢູ່ຂອງສັງ ຄົມ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງທ້ອງຖິ່ນ), ນອກຈາກນີ້ ຍັງແມ່ນທ່າແຮງທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ອົງປະກອບຕ່າງໆທີ່ເນັ້ນໜັກໃນຫຼັກການ 8,6 ແລະ 4. ບໍ່ຄວນປູກໄມ້ຊະນິດພັນໃດໜຶ່ງໃນເນື້ອທີ່ ຂະໜາດໃຫຍ່ຈົນກ່ວາການທົດລອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ/ຫຼື ປະສົບການໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຊະນິດພັນເຫລົ່ານັ້ນ ໄດ້ບັບຕົວທາງນິເວດວິທະຍາໃນພື້ນທີ່ແລ້ວ, ບໍ່ໄດ້ຄຸກຄາມ(ແຜ່ກະຈາຍ), ແລະບໍ່ມີຜົນກະທົບທາງນິເວດວິທະຍາທາງລົບ. ຈົ່ງເອົາໃຈໃສ່ເສດຕໍ່ບັນຫາ ທາງສັງຄົມໃນການເຂົ້າໄປຄອບຄອງທີ່ດິນເພື່ອປູກ ປ່າ, ໂດຍສະເພາະການປົກປ້ອງສິດຂອງ ການເປັນເຈົ້າຂອງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ການເຂົ້າຫາຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

10.8.1 ການຕິດຕາມກວດກາຕ້ອງລວມເອົາການປະເມີນຜົນທ່າແຮງຂອງຜົນກະທົບທາງສັງ ຄົມແລະທາງນິເວດວິທະຍາໃນເຂດ ແລະ ນອກເຂດຂອງການປູກປ່າ. (ເບິ່ງມາດຖານ 8.2).

10.8.2 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕ່ຳ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍ ເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງເຮັດເອກະສານອ້າງອີງກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ຫຼື ທາງສະພາບແວດລ້ອມທາງລົບ, ແລະ ໄດ້ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອແກ້ໄຂຜົນກະທົບນັ້ນ.

10.8.3 ການຊື້ທີ່ດິນ ຫຼື ການເຊົ່າທີ່ດິນສໍາລັບສ້າງສວນປູກໄມ້ບໍ່ຄວນຈະສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຊຸມຊົນ ແລະ/ຫຼື ຊັບພະຍາກອນທີ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນນໍາໃຊ້. (ໝາຍເຫດ: ສໍາລັບບັນຫາຂອງຊະນິດ ພັນຕ່າງຖິ່ນ ຫຼື ຊະນິດພັນຄຸກຄາມ, ໃຫ້ເບິ່ງມາດຖານ 10.4).

10.9 ການສ້າງສວນປູກໄມ້ໃນເນື້ອທີ່ທີ່ໄດ້ຫັນປ່ຽນຈາກປ່າທໍາມະຊາດຫວັງຈາກ ເດືອນເມະລິກ 1994, ຕາມປົກກະຕິ ແລ້ວຈະບໍ່ມີເງື່ອນໄຂສໍາລັບການຢັ້ງຢືນ.

ອາດອະນຸຍາດການຢັ້ງຢືນໄດ້ໃນກໍລະນີມີຫຼັກຖານພຽງພໍເພື່ອນໍາສະເໜີຕໍ່ອົງກອນຢັ້ງຢືນໂດຍທີ່ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ/ເຈົ້າຂອງ ບໍ່ໄດ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ຫຼື ໂດຍທາງອ້ອມຕໍ່ການຫັນປ່ຽນເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວ.

10.9.1 ປ່າປູກຈະຕ້ອງບໍ່ລວມເອົາພື້ນທີ່ໆມີການຫັນປ່ຽນຈາກປ່າທໍາມະຊາດ ດັ່ງແຕ່ ເດືອນເມະລິກ ປີ 1994, ຍົກເວັ້ນມີຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າ ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ/ ເຈົ້າຂອງ ຄົນປະຈຸບັນ ບໍ່ມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ຕໍ່ການຫັນປ່ຽນດັ່ງກ່າວ ຈາກຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ສົນໃຈອື່ນໆ. (ໝາຍເຫດ: ເບິ່ງມາດຖານ 6.10).

ບົດແນບທ້າຍ 1: FSC Glossary of terms

Biological diversity: ຊີວະນາໆພັນ

ແມ່ນບັນດາ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ຊຶ່ງລວມທັງພັນພືດ ແລະ ພັນສັດ ທຸກຊະນິດ, ພ້ອມດ້ວຍ ຄວາມອຸດົມຮັ່ງມີ ຂອງລະບົບ ຊີວະວິທະຍາຕາມທຳມະຊາດ ເຊິ່ງລວມທັງ ຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຂອງ ພັນພືດ, ພັນສັດ, ປະຊາກອນ ແລະ ອົງປະກອບ ທາງດ້ານຊະນິດພັນ. (ເບິ່ງອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ, 1992)

Biological control agents: ຕົວຄວບຄຸມທາງຊີວະພາບ

ແມ່ນສິ່ງ ທີ່ມີຊີວິດນຳໃຊ້ເພື່ອກຳຈັດ ຫຼື ຄວບຄຸມປະຊາກອນຂອງສິ່ງ ທີ່ມີຊີວິດອື່ນໆ.

Biological diversity values: ຄຸນຄ່າທາງຊີວະນາໆພັນ

ແມ່ນຄຸນຄ່າທາງຄວາມສວຍງາມ, ທາງການຜັກຜ່ອນ, ທາງວັດທະນະທຳ, ທາງການສຶກສາ, ທາງວິທະຍາສາດ, ທາງເສດຖະກິດ, ທາງສັງຄົມ, ທາງພັນທຸກຳ, ທາງນິເວດວິທະຍາ ແລະ ທາງທຳມະຊາດ (ເບິ່ງອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ, 1992)

Chain of custody: ການຍັງຢືນແຫລ່ງ ທີ່ມາ

ແມ່ນເສັ້ນທາງເຊິ່ງ ຜະລິດຕະພັນຖືກຂົນສົ່ງຈາກຈຸດເດີມຂອງພວກມັນໃນປ່າໄມ້ ໄປເຖິງການນຳໃຊ້ສຸດທ້າຍ ຂອງມັນ.

Chemicals: ສານເຄມີ

ໝາຍເຖິງບຸ້ຍ, ຢາຂ້າແມງໄມ້, ຢາຂ້າເຊື້ອລາ ແລະ ຮໂມນທີ່ໃຊ້ໃນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້

Criterion (pl. Criteria): ມາດຖານ

ແມ່ນວິທີກຳນົດຕົວສຳຄັນວ່າຫຼັກການ (ຂອງການບໍລິຫານປ່າໄມ້) ໄດ້ບັນລຸຜົນ ຫຼືບໍ່

Customary rights: ສິດຕາມປະເພນີ

ແມ່ນສິດທີ່ສົ່ງຜົນຈາກການກະທຳທາງປະເພນີ ຫຼື ທາງຄວາມຊື່ນເຄີຍທີ່ຍາວນານ, ສືບທອດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໂດຍການສືບທອດຊຳແລ້ວຊຳອີກ ແລະ ໂດຍການຍືນຍອມທີ່ບໍ່ຖືກລົບກວນ ຊຶ່ງຕ້ອງການການບັງຄັບໃຊ້ທາງກົດໝາຍພາຍໃນສັງຄົມ ຫຼື ພູມສັນຖານນຶ່ງ.

Ecosystem: ລະບົບນິເວດວິທະຍາ

ແມ່ນສັງຄົມພືດ ແລະ ສັດທັງໝົດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທາງກາຍະພາບຂອງພວກມັນ, ເຮັດໜ້າທີ່ພ້ອມກັນຢ່າງເອກະຫຼາດ ຫຼື ແມ່ນ ການພົວພັນ ຊຶ່ງກັນແລະກັນ ຂອງ ອົງປະກອບ ທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ທຳມະຊາດ ຢູ່ໃນສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ສະເພາະຂອງມັນ.

Endangered species: ຊະນິດພັນທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ

ແມ່ນຊະນິດພັນໃດນຶ່ງຊຶ່ງຢູ່ໃນຄວາມອັນຕະລາຍທີ່ຈະສູນພັນຕະຫຼອດທັງໝົດ ຫຼືສ່ວນໃດນຶ່ງຂອງມັນ.

Exotic species: ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ

ແມ່ນຊະນິດພັນທີ່ນຳເຂົ້າມາທີ່ບໍ່ແມ່ນພັນພື້ນເມືອງ ຫຼື ເກີດສະເພາະໃນເຂດ.

Forest integrity: ຄວາມສົມບູນຂອງປ່າ

ແມ່ນໂຄງປະກອບ, ການປ່ຽນແປງ, ບົດບາດ ແລະ ຄຸນສົມ ບັດທາງໂຄງສ້າງຂອງປ່າທຳມະຊາດໃດນຶ່ງ.

Forest management/manager: ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ/ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ

ແມ່ນຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທາງການປະຕິບັດ ແລະ ຮັບຜິດຊອບວິສາຫະກິດ (ໂຄງການ) ຕະຫຼອດທັງໂຄງສ້າງແລະລະບົບການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ການວາງແຜນ ແລະ ການປະຕິບັດທາງພາກສະໜາມ.

Forest management unit (FMU): ໜ່ວຍງານ (ເຂດ) ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ

ແມ່ນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ໄດ້ກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງ ທີ່ມີຂອບເຂດໃນແຜນທີ່, ຖືກຈັດສັນໂດຍອົງກອນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງດ່ຽວ
ຕາມຈຸດປະສົງທີ່ຈະແຈ້ງ ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມ ອງໃນໄລຍະຫຼາຍປີ

Forest stewardship: ການບໍລິຫານປ່າໄມ້

ໃນການເຮັດຕາມມາດຖານແລະຫຼັກການຂອ FSC ສຳຫັບລັບບໍລິຫານປ່າໄມ້,
ແມ່ນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຊຶ່ງຮັບຜິດຊອບທາງສະພາບແວດລ້ອມ, ຜົນປະໂຫຍດທາງສັງຄົມ ແລະ
ການປ່ຽນແປງທາງເສຖະກິດ.

Genetically modified organisms: ອິນຊີວັດຖຸທີ່ດັດແປງພັນທຸກຳ

ແມ່ນອິນຊີວັດຖຸ ທີ່ນຳມາໂດຍຮູບການຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງທາງໂຄງສ້າງຂອງພັນທຸກຳ.

Indicator: ຕົວວັດ (ຕົວຊີ້ບອກ)

ແມ່ນການຜັນປ່ຽນທາງປະລິມານ ຫຼື ຄຸນນະພາບ ຊຶ່ງສາມາດວັດແທກໄດ້ ຫຼື ອະທິບາຍໄດ້, ແລະ
ສະໜອງວິທີການໃນການຕັດສິນວ່າໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ເຮັດຕາມຕົ້ນຂໍ ມາດຖານ ຂອງFSC ຫຼື ບໍ່. ຕົວວັດ
ແລະ ຜົນຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂສຳລັບການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ຮັບຜິດຊອບ ໃນ
ລະດັບໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ແລະ ເປັນຜົນຖານຂັ້ນຕົ້ນຂອງການປະເມີນຜົນ.

Indigenous lands and territories: ເຂດແດນ ແລະທີ່ດິນດັ່ງເດີມ

ແມ່ນສິ່ງແວດລ້ອມທັງໝົດຂອງດິນ, ອາກາດ, ນ້ຳ, ທະເລ, ນ້ຳແຂງທະເລ, ພືດ ແລະ ສັດ , ແລະຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ
ທີ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນເປັນເຈົ້າຂອງຕາມປະເພນີ ຫຼື ຄອບຄອງແບບອື່ນ ຫຼື ນຳໃຊ້.

Indigenous peoples: ປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ

ແມ່ນຜູ້ສືບທອດ (ລູກຫຼານ) ທີ່ມີຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ອາໄສຢູ່ໃນເຂດແດນປະຈຸບັນ ຂອງ ປະເທດ ທັງໝົດ ຫຼື
ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ໃນເວລາທີ່ບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີວັດທະນະທຳທີ່ແຕກຕ່າງ ໄດ້ມາເຖິງເຂດນັ້ນ
ຈາກພາກອື່ນໆຂອງໂລກ,ໄດ້ມາບາບປາມພວກເຂົາ, ມາຕັ້ງຖິ່ນຖານ, ຫຼື ໂດຍຮູບການອື່ນໆ
ທີ່ນຳໄປສູ່ການຫຼຸດຈຳນວນພວກເຂົາລົງໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນ ຫຼື ໃນສະພາບທີ່ບໍ່ໂດດເດັ່ນ,
ຊຶ່ງປະຈຸບັນພວກເຂົາໄດ້ດຳລົງຊີວິດຕາມຮີດຄອງປະເພນີທາງວັດ ທະນະທຳ,ສັງຄົມ ແລະເສຖະກິດສະເພາະຂອງພວກເຂົາເອງ
ຫຼາຍກວ່າຕາມສະຖາບັນຂອງປະເທດ ຊຶ່ງປະຈຸບັນພວກເຂົາປະກອບເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ພາຍໃຕ້ໂຄງສ້າງຂອງລັດ.

High Conservation Value Forests: ປ່າໄມ້ທີ່ຄຸນຄ່າທາງການອະນຸລັກສູງ

ປ່າໄມ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງການອະນຸລັກສູງແມ່ນປ່າທປີ ະກອບມີຄຸນລັກ ສະນະໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຢ່າງດັ່ງນີ້:

a) ເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ໃນລະດັບຊາດ, ພາກພື້ນ ຫຼື ໂລກ:

ແມ່ນຈຸດສຸມຂອງຄຸນຄ່າທາງຊີວະນາໆພັນ (ເຊັ່ນ: ຊະນິດພັນທີ່ເກີດສະເພາະຖິ່ນ, ຊະນິດພັນໄກ້ຈະສູນພັນ, ຊະນິດ
ພັນທີ່ອົບພະຍົກເຂົ້າມາ); ແລະ/ຫຼື ປ່າໄມ້ທີ່ມີທັດສະນີຍະພາບກວ້າງຂວາງ, ປະກອບຢູ່ພາຍໃນ, ຫຼື
ປະກອບມີໃນເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ບ່ອນທີ່ປະຊາກອນມີການປ່ຽນແປງສ່ວນໃຫຍ່ ຖ້າບໍ່ແມ່ນທັງໝົດຂອງຊະນິດພັນ ຊຶ່ງເກີດ
ຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດປາກົດມີໃນຮູບແບບການກະຈາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ

b) ເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ມີລະບົບນິເວດວິທະຍາທີ່ຫາຍາກ, ຕົກຢູ່ໃນຄວາມອັນຕະລາຍ ຫຼື ຕົກຢູ່ໃນໄພຂົ່ມຂູ່

c) ເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ ສະໜອງການບໍລິການຜືນຖານໃນສະພາບທີ່ແວດລ້ອມ (ເຊັ່ນ: ການປ້ອງກັນແຫລ່ງນ້ຳ,
ການຄວບຄຸມ
ການເຊາະເຈື່ອນ)

d) ເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ເປັນຜືນຖານໃນການຕອບສະໜອງຄວາມຈຳເປັນຜືນຖານຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ
(ເຊັ່ນ: ການຫາວັງຊີບ, ສຸຂະພາບ) ແລະ/ຫຼື ລໍ້ແຫຼມຕໍ່ ຮູບປະພັນທາງວັດທະນະທຳ ຮີດຄອງຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ

(ເນື້ອທີ່ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງສາສະໜາ ຫຼື ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ນິເວດວິທະຍາ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຄວາມກ່ຽວພັນກັບ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນດັ່ງກ່າວ)

Landscape: ທັດສະນີຍະພາບ (ທົ່ວທັດ)

ແມ່ນລວດລາຍທາງພູມສັນຖານທີ່ປະກອບມີລະບົບນິເວດວິທະຍາທີ່ມີປະຕິລິນິຍາຕໍ່ກັນ ມີຜົນເນື່ອງມາຈາກອດີ ທີ່ ພົນຂອງປະຕິກິລິຍາທາງພູມສັນຖານ, ທໍລະນີວິທະຍາ, ດິນ, ລົມຜ້າອາກາດ, ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ມະນຸດໃນເນື້ອທີ່ໃດນຶ່ງ.

Local laws: ກົດໝາຍທ້ອງຖິ່ນ ລວມມີຮູບແບບທາງກົດໝາຍທີ່ກຳນົດໂດຍລັດຖະບານ ຊຶ່ງອຳນາດຕັດສິນຂອງມັນນ້ອຍກ່ວາລະດັບຊາດ, ເຊັ່ນວ່າ: ຮູບແບບທາງປະເພນີ .

Long term: ໄລຍະຍາວ

ແມ່ນການກຳນົດສັດ ສ່ວນເວລາຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຊຶ່ງເຫັນໄດ້ຈາກຈຸດປະສົງຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ອັດຕາຂອງການຊຸດຄົ້ນ, ແລະ ຂໍ້ຜູກມັດເພື່ອຮັກສາການປົກຄຸມຂອງປ່າຢ່າງຖາວອນ. ໄລຍະຂອງເວລາທີ່ກ່ຽວພັນ ຈະຜັນປ່ຽນອີງຕາມ ເນື້ອໃນ ແລະ ເງື່ອນທາງນິເວດວິທະຍາ, ແລະ ຈະເປັນສູດຄິດ ລວ່າດິນປານໃດລະບົບນິເວດຈະຟື້ນຄືນ ອົງປະກອບ ແລະ ໂຄງສ້າງທາງທຳມະຊາດຂອງມັນ ຫລັງຈາກຊຸດຄົ້ນ ຫຼື ລົບກວນແລ້ວ.

Native species: ຊະນິດພັນພື້ນເມືອງ

ແມ່ນຊະນິດພັນທີ່ເກີດຂຶ້ນທາງທຳມະຊາດໃນຂົງເຂດ; ເກີດສະເພາະຖິ່ນ.

Natural cycles: ຮອບວຽນທາງທຳມະຊາດ

ແມ່ຮອບວ ງຽນ (ວົງຈອນ) ທາງແຮທໍ າດ ແລະ ທາດອາຫານ ທີ່ເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກການມີປະຕິກິລິຍາ າຕໍ່ກັນ ລະຫວ່າງດິນ, ນ້ຳ, ພືດ, ແລະ ສັດ ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງປ່າໄມ້ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຜະລິດຕະຜົນທາງນິເວດວິທະຍາ ຂອງເນື້ອທີ່ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

Natural Forest: ປ່າໄມ້ທຳມະຊາດ

ແມ່ນເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ບາກົດມີ ລັກສະນະຫຼັກ ແລະ ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນ ຂອງລະບົບນິເວດດັ່ງເດີມ ເຊັ່ນ: ຄວາມສັບຊ້ອນ, ໂຄງສ້າງ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໂດຍ ມາດຖານ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ຂອງ FSC.

Non-timber forest products: ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ

ແມ່ນຜະລິດຕະພັນປ່າທັງໝົດຍົກເວັ້ນໄມ້ທ່ອນ, ລວມມີວັດຖຸອື່ນໆໄດ້ຈາກຕົ້ນໄມ້ເຊັ່ນ: ຢາງແລະໃບໄມ້ຕະຫຼອດທັງແຕ່ລະຜະລິດຕະພັນສັດ ແລະ ພືດອື່ນໆ.

Other forest types: ຊະນິດປ່າ (ປະເພດປ່າ) ອື່ນໆ

ແມ່ນເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ບໍ່ເໝາະກັບມາດຖານສຳລັບປູກປ່າ ຫຼື ປ່າທຳມະຊາດ ແລະ ຖືກກຳນົດໄວ້ສະເພາະ ໂດຍມາດຖານສຳລັບການບໍລິຫານການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ຂອງ FSC.

Plantation: ປ່າປູກ (ສວນປູກ)

ແມ່ນເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ຂາດອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຄຸນລັກ ສະນະພື້ນຖານ ຂອງ ລະບົບນິເວດ ດັ່ງທີ່ໄດ້ນິຍາມໄວ້ໃນ ມາດຖານການບໍລິຫານປ່າໄມ້ຂອງພາກພື້ນ ແລະ ຂອງປະເທດ ຂອງ FSC, ຊຶ່ງເປັນຜົນຈາກກົດຈະກຳມະນຸດ ໃນການປູກ , ການຫວ່ານ ຫຼື ການປະຕິບັດທາງວະນະວັດວິທະຍາ.

Precautionary approach: ແນວທາງປ້ອງກັນ

ແມ່ນເຄື່ອງມືສຳລັບການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກການປ້ອງກັນລວ່ງໜ້າ

Principle: ຫຼັກການ

ແມ່ນອົງປະກອບ ຫຼື ຫຼັກການທີ່ສໍາຄັນຂອງການບໍລິຫານປ່າໄມ້, ໃນກໍລະນີຂອງ FSC.

Silviculture: ວະນະວັດວິທະຍາ

ແມ່ນສະໄໝປະຕິບັດການຜະລິດ ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາປ່າໄມ້ໂດຍ ມີການຈັດການໃນການບູກ , ໂຄງປະກອບ ແລະ ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງມັນ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ. ມັນອາດຈະ ຫຼື ອາດຈະບໍ່ລວມເອົາການຜະລິດໄມ້ທ່ອນ.

SLIMF: ປ່າທີ່ໄດ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຕໍ່າ ຫຼື ນ້ອຍ

ແມ່ນໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຊຶ່ງໄດ້ບັນລຸຕາມເງື່ອນໄຂຂອງFSC ສະເພາະ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບຂະໜາດ ແລະ/ຫຼື ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງການຂຸດຄົ້ນໄມ້ທ່ອນ, ແລະ ສາມາດປະເມີນຜົນໄດ້ໂດຍອົງກອນຍັງຍືນ ຊຶ່ງນໍາໃຊ້

ແນວທາງການປະເມີນຜົນທີ່ຮັດກຸມ. ເງື່ອນໄຂຂອງ FSC ທີ່ນໍາໃຊ້ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ FSCSTD01003 SLIMF ມາດຖານການຄັດເລືອກ.

Stakeholder: ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຜູ້ທີ່ມີປະໂຫຍດຮ່ວມ)

ແມ່ນບັນດາບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິຫານ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກໜ່ວຍ ງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ; ແລະ ບັນດາຜູ້ທີ່ສົນໃຈຕໍ່ຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ, ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິຫານ. ພວກເຂົາເຫລົ່ານັ້ນລວມມີ: ບັນດາບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ປະຕິບັດການ ຄວບຄຸມທາງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ໄດ້ບັນຍັດໄວ້ຕໍ່ກັບໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ, ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ລູກຈ້າງ, ຜູ້ລົງທຶນ ແລະ ຜູ້ປະກັນໄພ, ລູກຄ້າ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ, ກຸ່ມຜູ້ຊົມໃຊ້ ແລະ ສົນໃຈທາງສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ສາທາລະນະທົ່ວໄປ.

Succession: ການສືບທອດ (ການທົດແທນ)

ແມ່ນການປ່ຽນແປງໃນໂຄງປະກອບທາງຊະນິດພັນ ແລະ ໂຄງສ້າງທາງສັງຄົມພືດຂອງປ່າໄມ້ມີສາຍເຫດມາຈາກຂະບວນການ ທາງທຳມະຊາດ (ບໍ່ແມ່ນມະນຸດ) ຕະຫຼອດເວລາ.

Tenure: ການຖືຄອງ

ແມ່ນຂໍ້ຕົກລົງທີ່ໄດ້ກຳນົດທາງສັງຄົມໂດຍບັນດາບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມ, ຮັບຮູ້ໂດຍການບັນຍັດ ຫຼື ການປະຕິບັດທາງປະເພນີ, ໂດຍອີງຕາມ "ບັນດາສິດ ແລະ ໜ້າທີ່" ຂອງຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ, ການມີຢູ່, ການເຂົ້າ ຖົງ ແລະ/ຫຼື ການນໍາໃຊ້ ດິນຕອນໃດນຶ່ງ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນທີ່ກ່ຽວພັນໃນນັ້ນ (ເຊັ່ນວ່າ: ຕົ້ນໄມ້ແຕ່ລະຕົ້ນ, ຊະນິດພັນໄມ້, ນໍ້າ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ).

Threatened species: ຊະນິດພັນທີ່ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ (ຕົກຢູ່ໃນໄພຂົ່ມຂູ່)

ແມ່ນຊະນິດພັນໃດນຶ່ງ ທີ່ຂ້ອນຂ້າງ ເປັນຊະນິດພັນທີ່ຕົກຢູ່ໃນຄວາມອັນຕະລາຍໃນອະນາຄົດໄກ້ໆ ຂອງທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດນຶ່ງຂອງປະຊາກອນພວກມັນ.

Use rights: ສິດນໍາໃຊ້

ແມ່ນສິດນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທີ່ສາມາດກຳນົດໄດ້ໂດຍປະເພນີທ້ອງຖິ່ນ, ຂໍ້ຕົກລົງຫຼາຍຝ່າຍ ຫຼື ກຳນົດ ໄວ້ໂດຍນິຕິບຸກຄົນອື່ນທີ່ມີສິດເຂົ້າເຖິງ. ສິດເຫຼົ່ານີ້ ອາດຈະຈຳກັດການນໍາໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນໃດນຶ່ງ ໃນລະດັບການບໍລິໂພກສະເພາະ ຫຼື ເຕັກນິກການຂຸດຄົ້ນສະເພາະ

ບົດແນບທ້າຍ 2: ບັນຊີເງື່ອນໄຂການບໍລິຫານ ແລະ ກົດໝາຍຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະຂອງຊາດທີ່ນຳໃຊ້ໃນລາວ.

- Law on Mining (1997)
- Law on Agriculture (1998)
- Law on Land (2003 – under revision)
- Law on the Promotion of Domestic Investment (2004)
- Law on the Promotion of Foreign Investment (2004)
- Anti Corruption Law (2005)
- Forestry Law (2007 – under revision)
- Law on Mining (amended 2011)
- Anti corruption Law (amended 2012)
- Environmental Protection Law (Amended 2012)
- Investment Promotion Law (amended 2016)
- Stabilization of Livelihoods and Occupation Creation Law
- Law on the Handling of Petitions (2015)
- Eucalyptus in Lao
- Decree 88/PM (2008) on Implementation of the Land Law
- Decree 112/PM (2010) on Environmental Impact Assessment
- Decree 135/PM (2009) on State Land Lease or Concession
- Decree 192/PM (2005) on Compensation and Resettlement of People Affected by Development Projects
- Decree 84/PM (2016) on Compensation and Resettlement of People Affected by Development Projects
- Regulations for Implementing Decree 192/PM (2005) on Compensation
- Ministerial Instruction 8029/MONRE (2013) on The Process of Initial Environmental Examination of the Investment Projects and Activities
- Ministerial Instruction 8030/MONRE (2013) on Environmental and Social Impact Assessment Process of the Investment Projects and Activities
- Prime Minister order 15 PM/2016 to stop export logging
- Decree on Associations, No. 238/Gov on 11 August, 2017
- Ministerial Instruction on the implementation of the Decree on Association, No. 05/MOHA on 11 October, 2017
- Agreement No. 1369/Monre on 28 March 2018 on Prohibition and principles of Officials in Land sector
- Resolution of the National Land Meeting 06/PMO (2007)

-
- Instruction as Regards the Implementation of Decree on State-owned Land Approval for Lease or Concession (No. 20/PMO.NLMA, 2010)
  - Discussion Paper on the Legal Framework of State Land Leases and Concessions in the Lao PDR (2012)
  - 7th National Socio-Economic Development Plan (2011-2015)
  - Guidelines No. 707/MONRE: on the Adoption and Promulgation of the Guidelines for Public Participation in the Environmental Impact Assessment Process
  - Decision on the Organization and Operation of the Village Dispute Resolution Committees
  - Party Resolution of the Party's central Committee on the Enhancement of Land Management and Development in New period (2017)
  - All national laws are available in English and Lao on the National Assembly website Sources on 16.07.2015: <http://www.investlaos.gov.la>; www.laolandissues.org

ບົດແນບທ້າຍ 3: ບັນຊີຂໍ້ຕົກ ລົງທາງສະພາບເວດລ້ອມ ແລະ ສິນທິສັນຍາອົງ ການແຮງງານສາກົນ ທີ່ລາວໄດ້ລົງ ນາມ

- C5 Minimum Age (Industry) Convention, 1919
- C6 Night Work of Young Persons (Industry) Convention, 1919
- C14 Weekly Rest (Industry) Convention, 1921
- C81 Labour Inspection Convention, 1947
- C100 Equal Remuneration Convention, 1951
- C111 Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958
- C116 Final Articles Revision Convention, 1961
- C120 Hygiene (Commerce and Offices) Convention, 1964
- C123 Minimum Age (Underground Work) Convention, 1965
- C124 Medical Examination of Young Persons (Underground Work) Convention, 1965
- C138 Minimum Age Convention, 1973
- C144 Tripartite Consultation (International Labour Standards) Convention, 1976
- C155 Occupational Safety and Health Convention, 1981
- C182 Worst Forms of Child Labour Convention, 1999

ບົດແນບທ້າຍ 4: ບັນຊີຊະນິດພັນທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນໃນລາວ

ບັນຊີຊະນິດພັນສັດປ່າທີ່ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ຂອງລາວ ສາມາດຊອກຫາໄດ້ຕາມທີ່ຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້:

<http://www.wcs.org/international/Asia/laos/wildlifeinlaopdr?preview=&psid=&ph=class%2525>

ເບິ່ງຕື່ມຕາມທີ່ຢູ່ນີ້: www.iucnredlist.org ສຳລັບບັນຊີຊະນິດພັນພືດ ແລະສັດ ທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນໃນລາວ

ບົດແນບທ້າຍ 5:

ບົດສະຫຼຸບຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນການຍັ້ງຍືນຂອງ NEPCon²

ຂັ້ນຕອນຂອງການປະເມີນການຍັ້ງຍືນແມ່ນເລີ່ມຈາກການປະຕິບັດຂອງຜູ້ສະມັກທີ່ໄດ້ນໍາສະເໜີການສະມັກຕໍ່ NEPCon. ໂດຍອີງໃສ່ການທົບທວນຂອງການສະມັກ, ຂອບເຂດຂອງເນື້ອທີ່ທີ່ຈະຖືກຍັ້ງຍືນ ແລະ ການປຶກສາກັບຜູ້ສະມັກ, SW ຈະສະເໜີຂັ້ນຕອນການຍັ້ງຍືນທີ່ລວມມີ ການປະເມີນຜົນກ່ອນ ຈາກນັ້ນແມ່ນການປະເມີນຜົນຫຼັກ, ຫຼື ເຮັດການປະເມີນຫຼັກໂດຍກົງ. ທຸກໆການປະຕິບັດຂອງຜູ້ສະມັກແມ່ນຖືກກໍານົດໜ້າທີ່ໃຫ້ໂດຍ ຜູ້ບໍລິຫານ ວຽກ ຂອງ NEPCon ຜູ້ທີ່ຈະປະສານງານ ລະຫວ່າງຜູ້ນໍາພາກວດສອບການປະເມີນຜົນ ແລະ ຜູ້ສະມັກ ເພື່ອກໍານົດ ວ ລາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະເມີນຜົນ.

ຜູ້ປະເມີນຜົນ ຂອງ NEPCon ຕ້ອງໄດ້ຮັບບົດແນະນໍາລະອຽດກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການຍັ້ງຍືນ, ລວມທັງການສະຫຼຸບຫຍໍ້ການປະເມີນຜົນກ່ອນ (ໂດຍບຸກຄົນ ຫຼື ໃ ທລະສັບ) ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ຄູ່ມືຂອງ NEPCon ສໍາລັບການປະເມີນຜົນປ່າໄມ້ໄດ້. ຈຸດປະສົງຂອງການສະຫຼຸບ ຍໍ້ ແລະ ຄູ່ມືນີ້ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຂັ້ນຕອນການຍັ້ງຍືນທີ່ກ່ຽວ ຂອງໄດ້ຖືກປະຕິບັດຕາມ.

ນອກຈາກນີ້ ການປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນຂອງ NEPCon ແມ່ນໄດ້ສະຫຼຸບ ຍໍ້ໃນຄູ່ມືການປະເມີນຜົນປ່າໄມ້ ຂອງພວກເຮົາ, ອີກຢ່າງນຶ່ງ ມັນຍັງມີວິທີອື່ນ ສາມຢ່າງ ທີ່ພວກເຮົາຮັບປະກັນຄວາມແມ້ນຢ່າ ແລະ ຖືກຕ້ອງໃນການຍັ້ງຍືນຂອງພວກເຮົາ:

1. ການປະເມີນຜົນຕ້ອງກ່ຽວພັນກັບບຸກຄົນທີ່ຄຸ້ນເຄີຍກັບຂົງເຂດສະເພາະແລະປະເພດການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ . ມັນແມ່ນ ນະໂຍບາຍຂອງ NEPCon. ທີ່ຈະກ່ຽວພັນກັບຜູ້ຊ່ຽວ ວ່າຊານທ້ອງຖິ່ນ ໃນການປະເມີນຜົນທັງໝົດ.
2. ສະມາຊິກທີມເຮັດວຽກຕ້ອງຄຸ້ນເຄີຍກັບ ວິທີການຍັ້ງຍືນ ຂອງ NEPCon. ແຕ່ລະການປະເມີນການຍັ້ງຍືນຂອງ SW ແມ່ນມີ ຜູ້ນໍາພາກວດສອບທີ່ຖືກມອບໝາຍຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຫຼັກສູດຜູ້ປະເມີນຜົນເປັນທາງການ ຂອງ SW ຫຼື ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ຫຼື ກວດສອບ ອື່ນໆຂອງ NEPCon ມາກ່ອນແລ້ວ.
3. ການປະເມີນຜົນຕ້ອງນໍາໃຊ້ມາດຖານສະເພາະຂົງເຂດ (ເຊັ່ນ: ມາດຖານຂອງ FSC ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງແລ້ວ ຫຼື ມາດຖານຊົ່ວຄາວຂອງ SW ໃນຂົງເຂດ, ອີງຕາມ ມາດຖານທົ່ວໄປຂອງ NEPCon)

ການວາງແຜນ ແລະ ການຄັດ ລືອກທີມເຮັດວຽກ: NEPCon ລືອກຜູ້ນໍາພາກວດສອບ ແລະ ສະມາຊິກທີມເຮັດວຽກ ທີ່ມີຄຸນະວຸດ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນ. ວຽກທໍາອິດຂອງຜູ້ນໍາພາກວດສອບ ຄື ຮັບປະກັນວ່າ ສະມາຊິກຂອງ ທີມເຮັດວຽກເຂົ້າໃຈຂອບເຂດ ແລະ ເຈດຈໍານົງຂອງຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນ.

ຈາກນັ້ນໄດ້ມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບສໍາລັບການ ປະເມີນຜົນຂະແໜງການຕ່າງໆ (ເຊັ່ນ: ມາດຖານ ແລະ ຕົວວັດສະເພາະ) ຂອງມາດຖານ ໃຫ້ສະມາຊິກທີມເຮັດວຽກ, ຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມຊໍານານ ແລະ ການຝຶກ ອົບຮົມສະເພາະຂອງພວກເຂົາ. ສະມາຊິກທີມເຮັດວຽກທັງໝົດສາມາດນໍາເອົາບັນຫາຕ່າງໆເຂົ້າໃນຫຼັກການ, ແຕ່ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼັກແມ່ນເພື່ອ ເກັບຂໍ້ມູນ, ວິເຄາະ ແລະ ຂຽນບົດລາຍງານ ສໍາລັບແຕ່ລະມາດຖານ ແລະ ຕົວວັດແທກ.

ການແຈ້ງການໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ: ຢ່າງນ້ອຍ 45 ວັນກ່ອນການປະເມີນຜົນປ່າໄມ້, NEPCon ຈະໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງຊາບ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນທີ່ຍັງຄ້າງຄາ ແລະ ນໍາເອົາຂໍ້ສັງເກດຂອງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຄໍາແນະນໍາ ໂດຍ ອີງຕາມການປະຕິບັດທີ່ໄດ້ເຮັດຕາມມາດຖານຂອງການຍັ້ງຍືນ.

² For detailed information about procedures, contact our headquarters or regional offices through www.nepcon.org

ວຽກພາກສະໜາມ ແລະ ການເກັບຂໍ້ມູນ:

ການປະເມີນຜົນການເຮັດຕາມມາດຖານແມ່ນຂຶ້ນກັບການເກັບຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ກວດສອບຜ່ານການທົບທວນ ເອກະສານການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຂອງໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ, ການສຳພາດ ພະນັກງານ ແລະ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ແລະ ການວັດແທກ ແລະ ການສັງເກດພາກສະໜາມ. ທີມເຮັດວຽກຕ້ອງ ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມເປີດເຜີຍ ກັບ ພະນັກງານ ຂອງ ໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ເພື່ອທົບທວນ ຂັ້ນຕອນ ແລະ ຂອບເຂດການປະເມີນຜົນ ແລະ ມາດຖານການຢັ້ງຢືນ. ການທົບທວນເອກະສານ ແລະ ການສຳພາດ ພະນັກງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຈະເລີ່ມຕົ້ນໃນທັນທີ. ຈາກນັ້ນ ຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນ ແມ່ນເຂົ້າຫາວຽກພາກສະໜາມ ໂລດ. ຜູ້ປະເມີນຜົນຂອງ NEPCon ຕ້ອງເຮັດການກວດກາໃນເຂດທີ່ໄດ້ຄັດເລືອກໂດຍອີງໃສ່ ການທົບທວນທີ່ລະອຽດ ທາງກົດຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ປຶກສາຫາລື ກັບ ຝ່າຍທີ່ຖືກຜົນກະທົບ/ທີ່ສົນໃຈ, ແລະ ຈຳແນກບັນຫາທີ່ລ້ຽງຮຸນ ຫຼື ເຂດທີ່ທ້າທາຍ. ການລົງສະໜາມຕ້ອງເນັ້ນໜັກໃສ່ກົດຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທຸກໆປະເພດ ແລະ ໄລຍະ ແລະ ຕື່ອນໄຂທາງກາຍະພາບ ຫຼື ຊີວະພາບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ທີມເຮັດວຽກຕ້ອງພົບກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງຫາກ. ການປະເມີນທັງໝົດຕ້ອງຈັດໃສ່ ແລະ ນຳເອົາສິ່ງທີ່ພົບເຫັນ (ເປັນຄວາມລັບ ແລະ/ ຫຼື ບິດເຜີຍ) ຈາກຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ/ຫຼື ຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງ, ລວມທັງ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນໄກ້ຄຽງ, ອຸດສາຫະກຳປ່າໄມ້ທ້ອງຖິ່ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສະພາບແວດລ້ອມ, ຕົວແທນລັດຖະບານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ. ໃນໄລຍະປຶກສາຫາລື ສະມາຊິກ ທີມປະເມີນຜົນຕ້ອງອະທິບາຍຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນ, ນຳເອົາແນວຄວາມຄິດ, ແລະ ເກັບເອົາຄວາມປະທັບໃຈ ກ່ຽວກັບ ການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດໃນສະໜາມທີ່ຖືກປະເມີນຜົນ.

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ການຕັດສິນໃຈ: ຜ່ານການປະເມີນຜົນ,

ທີມເຮັດວຽກຕ້ອງໄດ້ປະຊຸມກັນຕ່າງຫາກເພື່ອສົນທະນາກັນເຖິງ ຄວາມຄືບໜ້າໃນການເກັບຂໍ້ມູນ, ແລະ ສົນທະນາກັນ ເຖິງສິ່ງທີ່ພົບ ຫັນເບື້ອງຕົ້ນ. ທີມ ປະເມີນຜົນຕ້ອງເປັນເອກະພາບເພື່ອວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ຫຼັກຖານທີ່ໄດ້ເກັບມາ, ຕາລາການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ກຳວໄປເຖິງຂໍ້ຕົກລົງກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ພົບ ຫັນຕໍ່ການຢັ້ງຢືນການປະຕິບັດຂອງຜູ້ສະມັກ.

ທີມປະເມີນຜົນ ຕ້ອງປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໃນ ລະດັບຕົວວັດຂອງມາດຖານ. ແຕ່ລະການບໍ່ເຮັດຕາມ ໄດ້ຖືກວິເຄາະ ແລະ ຈັດປະເພດ ວ່າເປັນບັນຫາຫຼັກ (major) ຫຼື ບັນຫາສຳຮອງ (minor). ການບໍ່ເຮັດຕາມຈະຖືກພິຈາລະນາ ວ່າເປັນບັນຫາຫຼັກ ຖ້າມັນແມ່ນຜົນຈາກຄວາມຫລົ້ມເຫລວພື້ນຖານ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງມາດຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ກົງກັນຂ້າມ, ການບໍ່ເຮັດຕາມຈະຖືກພິຈາລະນາ ວ່າເປັນບັນຫາສຳຮອງ ຖ້າຜົນກະທົບມີຈຳກັດ, ຕ້ອງແກ້ໄຂດ່ວນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າມັນຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນອີກ ແລະ ບໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ຄວາມຫລົ້ມເຫລວພື້ນຖານ ທີ່ຈະບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງມາດຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ສຳລັບແຕ່ລະເນື້ອທີ່ຂອງການບໍ່ເຮັດຕາມໄດ້ຖືກກຳນົດ, ທີມປະເມີນຜົນຕ້ອງພັດທະນາ ການແກ້ໄຂ (ການປະຕິບັດທີ່ຖືກ ຕ້ອງ) ຊຶ່ງຈັດປະເພດດັ່ງນີ້: ການສະເໜີໃຫ້ແກ້ໄຂ (CAR) ທີ່ເປັນບັນຫາຫຼັກ (major) ແມ່ນການບັບ ບຸງແກ້ໄຂ ທີ່ເນັ້ນໜັກໃສ່ການບໍ່ເຮັດຕາມຫຼັກຊຶ່ງໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງກຕ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກ່ອນການຢັ້ງຢືນຂອງ NEPCon ຖືກອະນຸຍາດ; ການສະເໜີ ໃຫ້ແກ້ໄຂ (CAR) ແມ່ນການບັບບຸງແກ້ໄຂ ທີ່ເນັ້ນໜັກໃສ່ການບໍ່ເຮັດຕາມສຳຮອງ (minor) ຊຶ່ງໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມກຳນົດ ວລາສະເພາະ(ເຊັ່ນ: ໄລຍະສັ້ນປົກກະຕິ ແມ່ນພາຍໃນ ນຶ່ງປີ) ໃນລວງໄລຍະການຢັ້ງຢືນ ຫ້າປີ ທີ່ສາມາດຕໍ່ໄດ້; ແລະ ຖ້າການສັງເກດເຫັນເປັນບັນຫາສຳຮອງ (ນ້ອຍ) ຫຼື ແມ່ນໄລຍະຕົ້ນຂອງບັນຫາທີ່ຈະບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດການບໍ່ເຮັດຕາມດວ້ຍດວ້ມເອງ, ແຕ່ວ່າບັນຫາທີ່ຜູ້ກວດສອບພິຈາລະນາ ອາດຈະນຳໄປສູ່ການບໍ່ເຮັດຕາມໃນອະນາຄົດ ຖ້າບໍ່ແກ້ໄຂໂດຍໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ (ລູກຄ້າ). ການສັງເກດເຫັນອາດຈະເປັນສັນຍານເຕືອນ ຕໍ່ບັນຫາໃດນຶ່ງ ຊຶ່ງສາມາດກັບໄປສູ່ການບໍ່ເຮັດຕາມໃນອະນາຄົດໄດ້, ຖ້າບໍ່ແກ້ໄຂ.

ການຂຽນບົດລາຍງານ: ຫລັງຈາກການປະເມີນຜົນປ່າໄມ້, ທີມເຮັດວຽກຕ້ອງກຽມບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນການຢັ້ງຢືນ. ບົດລາຍງານນີ້ຕ້ອງເຮັດຕາມຮູບແບບມາດຕະຖານ ແລະ ສັງລວມເອົາການພົບເຫັນລະອຽດ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ສະເໜີ ການກຽມເງື່ອນໄຂ, ການສະເໜີໃຫ້ແກ້ໄຂ ຫຼື ການປະຕິບັດຕາມ.

ການທົບທວນບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນໂດຍໂຄງການສະມັກຄັດເລືອກ, ຜູ້ທົບທວນເອກະຫຼາດແລະການທົບທວນ ຂອງ SW: ຜູ້ສະມັກຄັດເລືອກ, ຢ່າງນ້ອຍ ມີຜູ້ທົບທວນນຶ່ງຄົນ ແລະ ພະນັກງານຂອງ NEPCon ໃນຂົງເຂດ, ຕ້ອງ ທົບທວນແຕ່ລະບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນການຢັ້ງຢືນ.

ການຕັດສິນການຍັ້ງຢືນ: ເມື່ອສໍາເລັດບາດກ້າວຕ່າງໆຂ້າງເທິງ, ສໍານັກງານ SW ຈະລວມຂັ້ນຕອນການຕັດສິນການຍັ້ງຢືນ. ຖ້າການຕັດສິນການຍັ້ງຢືນຖືກຮັບຮອງ, ສັນຍາການຍັ້ງຢືນຈະຖືກປະຕິບັດໃນໄລຍະ ຫ້າປີ ຊຶ່ງຕ້ອງການການກວດສອບ ໃນສະໜາມແຕ່ລະປີ.

ຖ້າໂຄງການບໍ່ຖືກຮັບຮອງ, ການຕັດສິນການຍັ້ງຢືນຈະສ້າງການກຽມເງື່ອນໄຂທີ່ໂຄງການຕ້ອງເຮັດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບຖານະພາບທີ່ ຈະຖືກຍັ້ງຢືນໃນອະນາຄົດ.

ກ່ຽວກັບ NEPCon

NEPCon ແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ບໍ່ຫວັງຜົນ ກຳ ໄລ.
ພວກເຮົາເຮັດວຽກເພື່ອສິ່ງເສີມ

ການ ນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນແບບຍືນຍົງແລະວິທີແກ້ໄຂທີ່ ເໝາະ ສົມກັບດິນຟ້າອາກາດ.

ພວກເຮົາມອບສິດໃຫ້ປະຊາຊົນແລະອົງການຈັດຕັ້ງເປັນສ່ວນ ໜຶ່ງ
ຂອງການແກ້ໄຂໃນການແກ້ໄຂບັນດາສິ່ງທ້າທາຍທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ທີ່ສຸດທີ່ມະນຸດຊາດປະ
ຊົນຢູ່ - ເຊັ່ນການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດແລະການສູນເສຍມໍລະດົກ ທ່າ
ມະຊາດຂອງພວກເຮົາ. ພວກເຮົາເຮັດສິ່ງນີ້ຜ່ານການບໍລິການຍິ່ງຍືນ,
ໂຄງການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດແລະນະວັດຕະ ກຳ.

NEPCon ແມ່ນອົງການຍິ່ງຍືນ FSC ທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງໂດຍສະ ໜອງ
ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ FSC
ແລະລະບົບຕ້ອງໃສ່ການຍິ່ງຍືນການດູແລໄມ້ໃຫ້ແກ່ຫລາຍພັນບໍລິສັດທີ່ ດຳ
ເນີນທຸລະກິດປ່າໄມ້ແລະຕ້ອງໃສ່ການສະ ໜອງ ໄມ້.

ຫຼັກສູດການຝຶກອົບຮົມຜູ້ຊ່ວຍຊານດ້ານລະບົບສາກົນທີ່ສອດຄ່ອງກັບ FSC
ຂອງພວກເຮົາຕອບສະ ໜອງ ຄວາມຕ້ອງການຢ່າງເປັນທາງການຂອງ FSC ສຳ
ລັບການຝຶກອົບຮົມຜູ້ກວດສອບບັນຊີຜູ້ ນຳ.
ພວກເຮົາມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຈິງຈັງໃນລະບົບ FSC
ແລະໃນໂຄງການຕ່າງໆທີ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ການຍິ່ງຍືນ
FSC.

NEPCon ອັງໃຫ້ບໍລິການພາຍໃນບໍລິສັດ PEFC, Sustainable Biomass
Partnership (SBP), ໃບຍິ່ງຍືນ LegalSource
ແລະການຄຸ້ມຄອງກາກບອນ (CFM).

Contact

Indu Bikal Sapkota
Certification Manager Director, NEPCon Indonesia
Phone: +62 361 472 3499
Email: isapkota@nepcon.org

Or the NEPCon head office's contact details

FSC™ A000535 | PEFC/09-44-02

*Stay up-to-date
with our latest
news & events*

NEPCon Update

www.nepcon.org/newsletter